

landscape
L&A
architecture

9 786177 231515

#1/2025

ЛАНДШАФТ і архітектура

- ІНТЕРВ'Ю З ЛЕГЕНДОЮ ЛАНДШАФТНОГО ДИЗАЙНУ ПІТОМ УДОЛЬФОМ
- ЛАУРЕАТИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕМІЇ З ЛАНДШАФТНОЇ АРХІТЕКТУРИ ТА ДИЗАЙНУ-2024
- КОЛЕКЦІЙНІ САДИ • INTERVIEW WITH LANDSCAPE DESIGN LEGEND PIET OUDOLF • WINNERS OF THE UKRAINIAN PRIZE FOR LANDSCAPE ARCHITECTURE AND DESIGN-2024 • COLLECTION GARDENS

3D GROUND

IMPROVEMENT LANDSCAPE NETWORK

12

YEARS

РОКІВ
НА РИНКУ

100+

PROJECTS

РЕАЛІЗОВАНО
ОБ'ЄКТІВ

Only a quality result thanks to the professional team and the best suppliers.

Тільки якісний результат завдяки професійній команді та найкращим постачальникам.

- Landscape design
Ландшафтне проектування
- Outdoor space Improvement
Озеленення та благоустрій
- Vertical gardening
Вертикальне планування
- Drainage systems
Системи водовідведення та дренажу
- Automatic watering systems
Системи автоматичного поливу
- Landscape lighting systems
Системи ландшафтного освітлення
- Autonomous sewage systems
Системи автономної каналізації

+38 (044) 360 3139
+38 (044) 337 3139
www.3dground.biz
info@3dground.biz

великий розсадник

великих рослин

www.gardi.biz

+38 067 531 55 12

Дорогі читачі, колеги, друзі!

У час, коли земля здригається від вибухів, коли вікна наших домів стають екранами фронтів новин, ще гостріше постає питання: для чого ви продовжуєте творити? І чому ми не зупиняємо конкурсів, не відкладаємо проєктів, не ставимо на паузу професійні події?

Відповідь проста й глибока: тому що ви — ландшафтні дизайнери, архітектори, фахівці зеленої галузі. І це не просто професія. Це акт спротиву. Це жест надії. Це здатність бачити зелень там, де ще вчора палала земля.

Ви ті, хто бачить майбутнє і проєктує не території, а надію.

Професія ландшафтного дизайнера і архітектора сьогодні — не просто про красу. Це про відновлення. Про зцілення ран землі й душі. Про силу людського духу, що здатен перетворити вирвану вибухом площу на місце пам'яті, затишку, єдності. І саме тому так важливо говорити про ваш фах, зберігати професійні зв'язки, обмінюватися досвідом, проводити конкурси, фестивалі, форуми. Навіть коли лунає повітряна тривога.

Цей журнал — не просто видання. Це платформа, де фахівці можуть відчувати плече один одного, знайти натхнення і підтримку. Тут ми об'єднуємо голоси архітекторів, дизайнерів, мрійників і реалізаторів. І разом творимо майбутнє — попри все.

Дякуємо, що ви з нами. Працюймо — для тих, хто чекає світла після темряви.

З повагою та вірою в силу краси і професії,
Ольга КАМОЛІКОВА, видавчиня L&A

Dear readers, colleagues and friends!

At a time when the earth is shaking from explosions, when the windows of our homes become screens of frontline news, the question becomes even more acute: why do you continue to create? And why do we not stop competitions, postpone projects, or pause professional events?

The answer is simple and profound: because you are landscape designers, architects, and green industry specialists. And this is not just a profession. It is an act of resistance. It is a gesture of hope. It is the ability to see green where yesterday the earth was burning.

You are the ones who see the future and design not territories, but hope.

The profession of landscape designer and architect today is not just about beauty. It is about restoration. It is about healing the wounds of the earth and the soul. It is about the power of the human spirit, which can turn an area torn up by an explosion into a place of memory, comfort, and unity. And that is why it is so important to talk about your profession, maintain professional connections, share experiences, hold competitions, festivals, and forums. Even when an air raid is sounded.

This magazine is not just a publication. It is a platform where professionals can feel each other's shoulder, find inspiration and support. Here we unite the voices of architects, designers, dreamers and implementers. And together we create the future — no matter what.

Thank you for being with us. We work for those who are waiting for light after darkness.

With respect and faith in the power of beauty and profession, Olga KAMOLIKOVA, publisher of L&A

KORNELIS.BIZ

ЛИСТЯНІ · ШПИЛЬКОВІ · БАГАТОРІЧНІ РОСЛИНИ
РОСЛИНИ З КОМОМ · ОПОРНІ СТОВПЧИКИ

☎ 067-403-40-90 (Олена)
☎ 067-413-33-02 (Тетяна)

✉ kornelis.dv@gmail.com

с.Двірець, 12447
вул. Житомирська, 6
Житомирський р-н/обл.

Головний редактор
ВАЛЕРІЙ КОТЕЛЬНИКОВ
Editor-in-chief
VALERY KOTELNIKOV

Ландшафтна архітектура на межі часу і простору

Ландшафтна архітектура завжди була більше, ніж просто дизайн. Це мистецтво створення середовища, в якому люди можуть жити, знаходити спокій і розвиватися. Але що означає бути ландшафтным дизайнером чи архітектором у часи війни? Чи є наше ремесло лише розкішшю, чи воно має глибший сенс у відновленні суспільства, травмованого насиллям і хаосом?

Під час російсько-української війни цінність професії ландшафтного архітектора виявляється у повній мірі. Наша праця стає інструментом лікування, відновлення і навіть протесту. Від створення меморіальних парків до облаштування місць для психологічної реабілітації — кожен проєкт несе в собі відповідь на біль, яку переживає наша нація. У наших руках — не лише простір, а й можливість впливати на емоційний стан людей, даруючи їм відчуття безпеки і стабільності у світі, який розпадається.

Але сьогодні перед нами стоїть ще одне запитання: чи етично їздити по садах Європи, коли вдома падають бомби? Це складна дилема, яка викликає багато суперечок. Чи можемо ми дозволити собі надихатися чужими ландшафтами, коли наші міста зруйновані? Моя відповідь: ми не тільки можемо, але й повинні.

Ці подорожі — це не втеча від реальності, а можливість привезти додому нові ідеї, які допоможуть у відбудові. Сади Європи є доказом того, як можна трансформувати травматичний досвід у красу, зберігаючи пам'ять про минуле. Вони нагадують, що навіть у найтемніші часи природа залишається джерелом сили і надії.

Ландшафтна архітектура — це професія, яка працює на майбутнє. Сьогодні ми творимо не лише простори, але й символи опору, надії та єдності. Наші сади та парки стануть свідченням того, що краса й гармонія можуть подолати будь-який хаос. І це, мабуть, найбільший внесок, який ми можемо зробити у цей непростий час.

Landscape architecture on the edge of time and space

Landscape architecture has always been more than just design. It is the art of creating an environment where people can live, find peace and develop. But what does it mean to be a landscape designer or architect in times of war? Is our craft just a luxury, or does it have a deeper meaning in rebuilding a society traumatised by violence and chaos?

During the Russian-Ukrainian war, the value of the profession of landscape architect is fully revealed. Our work becomes a tool for healing, recovery, and even protest. From the creation of memorial parks to the arrangement of places for psychological rehabilitation, each project carries a response to the pain experienced by our nation. We have not only space in our hands, but also the opportunity to influence the emotional state of people, giving them a sense of security and stability in a world that is falling apart.

But today we are faced with another question: is it ethical to travel through the gardens of Europe when bombs are falling at home? This is a difficult dilemma that is causing much controversy. Can we afford to be inspired by other people's landscapes when our cities are destroyed? My answer is that not only can we, but we should.

These journeys are not an escape from reality, but an opportunity to bring home new ideas that will help in the reconstruction. The gardens of Europe are proof of how traumatic experiences can be transformed into beauty while preserving the memory of the past. They remind us that even in the darkest of times, nature remains a source of strength and hope.

Landscape architecture is a profession that works for the future. Today we create not only spaces, but also symbols of resistance, hope and unity. Our gardens and parks are evidence that beauty and harmony can overcome any chaos. And this is perhaps the greatest contribution we can make in these difficult times.

Тротуарна плитка

**ЗОЛОТИЙ
МАНДАРИН**

**БЕТОННА ПРОДУКЦІЯ
ДЛЯ БЛАГОУСТРОЮ**

Огорожі

Елементи для клумб

Елементи для парканів

Крупноформатні плити

Покрокові елементи

Лавки

Квітники

Урни

14

22

ПОДІЇ ЛАНДШАФТНОЇ ІНДУСТРІЇ/ LANDSCAPE INDUSTRY EVENTS

EMPATHETIC GREEN CONFERENCE
ПІСЛЯСМАК, ЩО ГРІЄ СЕРЦЕ

10

ІНТЕРВ'Ю НОМЕРА/INTERVIEW ISSUE

ПІТ УДОЛЬФ: ТРЕБА РОБИТИ ТЕ,
ВІД ЧОГО ПОЧУВАЄШ СЕБЕ ДОБРЕ!
PIET OUDOLF: YOU HAVE TO DO
WHAT MAKES YOU FEEL GOOD!

14

ЛАНДШАФТНИЙ КОНКУРС/LANDSCAPE COMPETITION

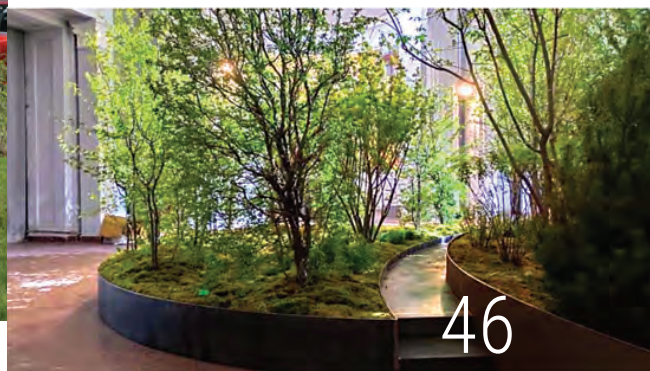
ЛАНДШАФТ, ЩО НАДИХАЄ!
Лауреати Національної Премії з ландшафтної
архітектури та садового дизайну – 2024

22

42

28

46

32

48

- декоративні дерева та кущі |
- decorative bushes and trees |
- листяні та плодові дерева |
- deciduous and fruit trees |
- хвойні рослини будь-яких розмірів
(в т.ч. крупноміри) |
- coniferous plants of any size |
- рослини стрижених форм та бонсаї |
- plants of clipped forms and bonsaïs |

Журнал

«Ландшафт и архитектура» ®

«Ландшафт і архітектура» ®

«Landscape and architecture» ®

Головний редактор,
відповідальний за випуск:
ВАЛЕРІЙ КОТЕЛЬНИКОВEditor-in-Chief responsible
for the issue:
VALERY KOTELNIKOVВипускаючий редактор,
журналіст:
ОЛЬГА КАМОЛІКОВАGraduating editor,
journalist:
OLGA KAMOLIKOVAНауковий редактор-
консультант:
ХЕЛЕНА ГУТМАНЕ (Латвія)
ландшафтний архітектор,
+371-29642688,
e-mail: helena@alps.archiScientific editor-consultant:
HELENA GUTMANE (LATVIA)
AINAVU ARHITEKTE,
LANDSCAPE ARCHITECT,
+371-29642688,
e-mail: helena@alps.archiПереклад на англійську:
Валерій КОТЕЛЬНИКОВTranslation into English:
Valery KOTELNYKOVДизайн та верстка:
ГАННА ПЕРЕВЕРТЕНЬDesign and layout:
HANNA PEREVERTENВидавець: ПП
«КБ «Ландшафт і архітектура»Publisher: PE «Landscape and
Architecture»Засновник, директор:
Ольга КАМОЛІКОВАFounder, director:
Olga KAMOLIKOVAАдреса: Україна, м. Київ,
вул. Машинобудівельна, 37,
оф. 236Address: Ukraine, Kyiv,
street Machine-building, 37,
of. 236В УКРАЇНІ З ПИТАНЬ РЕКЛАМИ ТА СПІВПРАЦІ ЗВЕРТАЙТЕСЬ
тел.: +38 (050) 6289169, +38 (067) 5058553,
e-mail: landscape_kiev@ukr.net,
<https://landscape-architecture.top/>Розповсюдження: журнал поширюється за підпискою. Електронна версія
представлена на сайті Journals.ua на додатках для iPad і планшетів на базі
Android Play Market AppStore.Безкоштовна електронна версія представлена
на сайті <https://landscape-architecture.top/>The free electronic version is available at <https://landscape-architecture.top/>
Свідоцтво про реєстрацію/перереєстрацію №25229-15169ПР від
07.09.2022Всі права захищено. Передрук матеріалів тільки за умови посилання на
журнал та за попередньою згодою з видавцем, яку можна отримати,
написавши нам на емейл: landscape_kiev@ukr.netReprint of materials only with a link to the journal and with the prior
agreement of the publisher, which can be obtained by writing to us by email:
landscape_kiev@ukr.net

Редакція може не поділяти точки зору авторів.

Вартість дзвінків за номерами телефонів,
вказаними в журналі, згідно тарифів вашого оператора

Періодичність: 3 рази на рік

Підписано до друку 12.05.2025.

У номері представлені фото: авторів статей, архітекторів та редакції.

«Ландшафт і архітектура» ©

Підписний індекс 86400**ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ
РАЗОМ З УКРПОШТА**

62

САД ТА БУДИНОК/GARDEN AND HOUSEАРХІТЕКТОР МАРК ГЕЛДОФ: ПРОЄКТУВАТИ
КРАСИВІ МІСЬКІ ПРОСТОРИ – ВЖЕ ЗАМАЛО!
ARCHITECT MARC GELDOLF: DESIGNING
BEAUTIFUL URBAN SPACES IS NO LONGER ENOUGH 62

LANDSCAPE FESTIVAL BERGAMO 69

КОЛЕКЦІЙНИЙ САД АННИ ЄСІНОЇ: ІСТОРІЯ ПРО
НАТХНЕННЯ, ПОШУК І ГАРМОНІЮ З ПРИРОДОЮ
ANNA YESINA'S COLLECTION GARDEN: A STORY
OF INSPIRATION, SEARCH AND HARMONY
WITH NATURE 70САД МАНДРІВ, ПОЧУТТІВ І КРАСИ
GARDEN OF JOURNEYS, EMOTIONS,
AND BEAUTY 78

78

70

ЗЕЛЕНА МИЛЯ

GREEN MILE

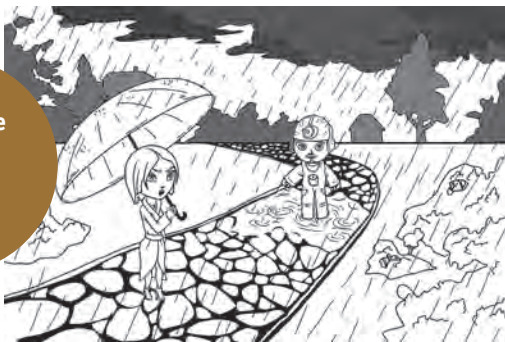
ВИКОНУЄМО ПОВНИЙ КОМПЛЕКС
ЗАГАЛЬНОБУДІВЕЛЬНИХ РОБІТ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ
БЛАГОУСТРОЄМ ТЕРИТОРІЇ, УКЛАДАННЯ ТРОТУАРНОЇ
ПЛИТКИ ТА СИСТЕМ ПОВЕРХНЕВОГО ВОДОВІДВЕДЕННЯ.

- Проект вертикального планування та роботи з благоустрою.
- Схема водовідведення та дренажу та влаштування цих систем.
- Проект мощення та укладання бруківки та дренажних покриттів.

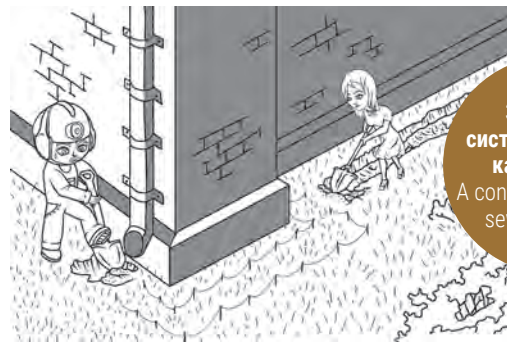
THE COMPANY «GREEN MILE» WILL PERFORM A
FULL RANGE OF GENERAL CONSTRUCTION WORKS
RELATED TO IMPROVING THE TERRITORY, LAYING
PAVING SLABS, AND SURFACE DRAINAGE SYSTEMS.

- The project of vertical planning and improvement work.
- Scheme of drainage and drainage arrangement of these systems.
- The project of paving and laying paving stones and drainage coverings.

Стандартне
мощення?
Standard
paving?

Звичайна
система зливової
каналізації?
A conventional storm
sewer system?

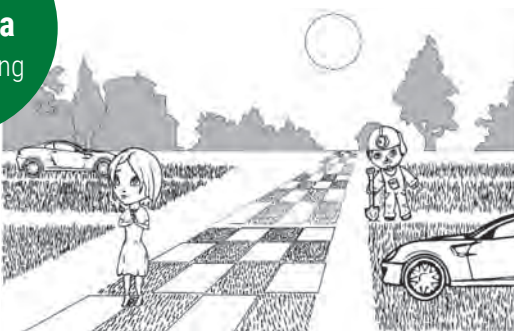
ЯКА Є ЦЬОМУ РАЗУМНА АЛЬТЕРНАТИВА?

Фахівці компанії «Зелена Миля» розроблять та втілять грамотні інженерні природо-орієнтовані рішення які збалансують можливості та ресурси. Замість звичайної бруківки ми пропонуємо влаштування дренажних покриттів та зелених парковок. А звичайні дренажні та зливі системи перетворюємо на дощові садки. Дощові сади виглядають як сучасні клумби та перехоплюють, затримують та поступово повертають опади до екосистеми.

WHAT IS A REASONABLE ALTERNATIVE TO THIS?

Specialists of the company «Green Mile» will develop and implement competent engineering nature-oriented solutions that balance opportunities and resources. Instead of ordinary paving stones, we offer the installation of drainage coverings and green parking lots. And we turn ordinary drainage and stormwater systems into rain gardens. Rain gardens look like modern flower beds and capture, retain and gradually return rainfall to the ecosystem.

Зелена
парковка
Green parking

Дощові
садки
Rain gardens

+38 (068) 589-10-96, +38 (066) 226-43-39

EMPATHETIC GREEN CONFERENCE

ПІСЛЯСМАК, ЩО ГРІЄ СЕРЦЕ

Empathetic Green Conference-2024 почався з ранкової кави та відчуття натхнення — а завершився вірою. Вірою в майбутнє нас та нашої планети. Вірою в силу професійної спільноти. Вірою в кожного, хто прийшов цього дня, щоби поділитися не лише знаннями, а й частинкою свого серця.

Digest

Empathetic Green Conference-2024 brought together more than 140 green business professionals in Kyiv. The focus was on communication as a bridge between people and nature. Speeches from Italy, the Netherlands, Finland and Ukraine were inspiring. The event was a warm example of unity, professionalism and faith in the future of the planet. And it ended with faith. Faith in the future of us and our planet. Faith in the power of the professional community. Faith in everyone who came this day to to share not only knowledge but also a piece of their hearts.

У самому центрі Києва зібралося понад 140 фахівців зеленого бізнесу — дизайнерів, архітекторів, дослідників, викладачів, творців, садових блогерів. Ми обіймалися, тиснули руки, слухали, аплодували. Ми були разом. І це було важливо.

Темою цього року стала Комунікація — не лише як професійна навичка, а як місточок: між нами й природою, між колегами й клієнтами, між минулим і майбутнім. Ця нитка проходила крізь кожен виступ, кожную історію, кожен погляд у залі.

● Маріо Бонічеллі з Італії говорив про те, як варто об'єднувати професіоналів через діалог і спільну дію — на прикладі своєї конференції в Бергамо.

● Ніко Віссінг, "зелений лицар" з Нідерландів, нагадав про глибокий зв'язок між людиною та ландшафтом, і чому саме він — ключ до відновлення гармонії на планеті.

● Хейді Ханнус із Фінляндії надихнула багатьох своєю ідеєю природного саду як акту любові до Землі — професійної, мудрої, відповідальної. Ми щиро дякуємо Вікторії Манойло, завдяки

якій кожне слово іноземних спікерів звучало доступно та щиро — її переклад був не технічним, а справжнім мистецтвом розуміння.

Серед українських спікерів звучало ще більше тепла, сили й досвіду:

● Назарій Зінько («Клуб Рослин») говорив про рослини, що витримують кліматичні виклики — як приклади стійкості й гнучкості.

● Оксана й Максим Кобзіни (ProGreen) торкнулись глибокої теми — впливу добрив на ґрунти. Їхні приклади були не лише корисними, а й дуже чесними.

● Марина Дяченко («MANEZH») відкрила нове бачення: простір як місце для спілкування, народження ідей, внутрішнього росту.

● Світлана Бабкова («Золотий мандарин») зосередилась на комфорті — не лише фізичному, а й емоційному.

● Оксана Мілевська, президентка Гільдії ландшафтних архітекторів, говорила від серця — про складні, але важливі аспекти взаємодії з клієнтами у час війни.

● Ліна Федоренко відкрила двері у світ мистецтва: як через нього можна передати відчуття природи в ландшафті.

● Нінель Омеляненко, психологиня, нагадала: щоб творити зовнішню красу, важливо не забувати про внутрішню — про розмову з собою, відновлення та турботу.

Зворушливим став онлайн-етер з нашими друзями з-за кордону — такими ж закоханими в свою справу, як і ми.

Алла Онопченко (Норвегія), Анна Кульвановська (Швеція), Катерина Єлістратова (Італія), Майя Хрустова (Ірландія), Марінна Голубенко (Канада), Вікторія Гришанова (Данія) — поділились своїми практиками, баченням і любов'ю до України.

Велика подяка модераторці онлайн-етер — Ользі Клейтман. Її тепла присутність тримала нас у спільному емоційному потоці.

Ми говорили про комунікацію:

- із садами й ландшафтами,
- із рослинами та екосистемами,
- із колегами, клієнтами, світом,
- і, найважливіше — із собою.

І саме ця остання лінія — розмова з собою — подарувала багатьом з нас відповіді. А комусь — нові запитання.

Ми дякуємо кожному, хто був частиною цього дня. Хто ділився, слухав, сміявся, замислювався, плакав, надихався.

Цей день залишив по собі післясмак ніжності, сили й єдності.

Дякуємо нашим партнерам:

- Генеральному партнеру — «Золотий Мандарин Квадра»
- Офіційному партнеру — ProGreen
- Та партнерам — «Клуб Рослин», «MANEZH», «AMTOOL»

Зустрінемося на подіях L&A вже цього року. І звісно ж, Empathetic Green Conference-2025 чекає на вас 13 грудня.

Підписуйтесь на наш Telegram-канал,
щоб бути в курсі ландшафтних подій:
<https://t.me/LandscapeandArchitecture>

ОРГАНІЗАТОР:
«ЛАНДШАФТ
І АРХІТЕКТУРА»

ГЕНЕРАЛЬНИЙ
ПАРТНЕР:
«ЗОЛОТИЙ
МАНДАРИН
КВАДРА»

EMPATHIC GREEN conference

13.12
2025

Реєстрація за тел. 067 505 8553 або
<https://forms.gle/iskVZaqxvxXqzNW7A>

Інтерв'ю: L&A
Фото: Piet Oudolf

**ПІТ УДОЛЬФ: ТРЕБА РОБИТИ ТЕ,
ВІД ЧОГО ПОЧУВАЄШ СЕБЕ ДОБРЕ!**
PIET OUDOLF: YOU HAVE TO
DO WHAT MAKES YOU FEEL GOOD!

Сьогодні ми з вами маємо унікальну нагоду поспілкуватися з людиною, яка змінила уявлення про сучасний ландшафтний дизайн. Наш гість – легендарний Піт Удольф, майстер природних садів, філософ краси дикої природи та творець культових проєктів, які надихають людей у різних країнах Світу. Його підхід до садівництва – це не просто дизайн, а мистецтво, яке змушує нас по-новому дивитися на зміну сезонів, гармонію рослин і саму природу.

L&A *Піте, ваші сади — це живі картини, які змінюються з часом. Деякі з них розташовані поруч із музеями сучасного мистецтва (наприклад, сад біля музею Voorlinden, який ми відвідали торік). Як ви сприймаєте цей діалог між мистецтвом і природою? Чи впливають роботи художників на ваші дизайнерські рішення? Чи був випадок, коли конкретний художник або стиль вплинули на вибір форм, фактур або кольорів у саду?*

ПІТ УДОЛЬФ Для мене музей або будівля — це просто фон, контекст. Коли я проєктую сад для музею, я не думаю про конкретного художника чи стиль. У саді стільки рівнів — сам простір, його можливості й обмеження. Вибір рослин залежить від замовника, локації, практичних аспектів. Дизайн — це не лише естетика; це завжди розмова між місцем, обставинами і бюджетом.

L&A *Ваші сади змінюються впродовж року, й навіть у стадії «все відцвіло» залишаються красивими. Чи є у вас улюблена пора року у ваших проєктах — час, коли сад є найбільш виразним для вас?*

ПІТ УДОЛЬФ Найкращий момент — це завжди «сьогодні», якщо сад виглядає так, як і має в цей час. Наприклад, зараз пора злаків й багаторічників. Комусь більше подобається весна, коли все починає цвісти, а хтось любить пізнє літо й ранню осінь за їхнє м'яке згасання та золоте світло. Але сад має відображати ту пору, яка є. Якщо сад квітне посеред зими — це дивно. Тому час має значення — краса приходить тоді, коли все на своєму місці і в свій час.

L&A *У вашій роботі ви іноді ніби приймаєте природний хаос. Як важко було відмовитися від контролю над садом, особливо на початку кар'єри?*

ПІТ УДОЛЬФ Усе зводиться до розуміння рослин. Це ключ. Я почав займатись ландшафтним дизайном доволі пізно, але ми починали з розсадника, тож я з самого початку був занурений у світ рослин. Коли ми говоримо про хаос і контроль,

Today we have a unique opportunity to talk to a man who has changed the way we think about modern landscape design. Our guest is the legendary Piet Oudolf, a master of natural gardens, a philosopher of wildlife beauty, and the creator of iconic projects that inspire people around the world. His approach to gardening is not just a design, but an art that makes us look at the change of seasons, the harmony of plants and nature itself in a new way.

L&A *Piet, your gardens are always living paintings that change over time, and some of them are located next to contemporary art museums (for example, the garden at Museum Voorlinden, which we visited last year). How do you perceive this dialogue between art and nature? Do artists' works influence your design decisions? Has there been a case when a particular artist or style influenced your choice of shapes, textures or colours in the garden?*

PIET OUDOLF For me, a museum or a building is simply the backdrop — the context. When I design a garden for a museum, I'm not thinking about a particular artist or artistic style. A garden involves so many layers — the space itself, its possibilities and limitations. Plant choices are shaped by the client, the location, and the practicalities involved. Design is never just about aesthetics; it's always a conversation between the place, the circumstances, and the budget.

L&A *Your gardens change throughout the year, and even in the faded stage, they remain beautiful. Do you have a favourite time of year in your own projects when the garden is most expressive for you?*

PIET OUDOLF The best moment is always today — if the garden looks the way it should for this time of year. Like now, we see grasses and perennials shining. Of course, some people love spring when everything starts to bloom, or late summer and early autumn with their soft decline and golden light. But a garden should reflect the season it's in. If you walked into a garden blooming in the middle of winter, you'd feel something was off. That's why timing matters — beauty comes when things are in their right place and moment.

L&A *In your work, you sometimes seem to embrace natural chaos. How difficult was it to give up control of the gardens, especially at the beginning of your career?*

PIET OUDOLF It all comes down to understanding plants. That's the key. I started landscaping relatively late, but we began with a nursery, so I was immersed in plants from the beginning. When we

**ТРЕБА ЗНАТИ
СВОЇ РОСЛИНИ
ДОСКОНАЛО.
ЗНАТИ ЇХНІЙ
ПОВНИЙ
ЖИТТЄВИЙ
ЦИКЛ, РОЛЬ В
ЕКОСИСТЕМІ,
ВЗАЄМОДІЮ
З ПТАХАМИ,
КОМАХАМИ
ТА ІНШИМИ
РОСЛИНАМИ.
ТАМ, ДЕ
ПОЧИНАЄТЬСЯ
ЗНАННЯ,
ПОЧИНАЄТЬСЯ
І МИСТЕЦТВО.**

успіх полягає в глибокому знанні рослин. Садівництво — це, по суті, акт контролю — як і саме життя. Йдеться про вміння жити в межах, і в саду — про пошук тонкої межі між природною спонтанністю й структурою. Саме тому досвідчені садівники, що здатні підтримувати сад роками, такі важливі — вони тримають цей баланс.

L&A *Ваші сади мають глибокий емоційний вплив. Чи є рослини, які, на вашу думку, здатні викликати сильні емоції — як музика або живопис?*

ПІТ УДОЛЬФ Знаєте, якби садівництво було музикою, то не йшлося б про окремі ноти — важливо, як вони звучать разом. Саме це викликає емоції. Йдеться не про окрему рослину, а про комбінації.

Коли ви створюєте дизайн, ви повинні з самого початку уявити повну картину — відчуті, як усе поєднується. Не можна просто вибрати гарні квіти з книжки й посадити їх поруч. Треба обирати рослини, які добре ростимуть разом, доповнюватимуть одна одну, творитимуть щось красиве.

Це як з людьми — хтось може не блищати поодиночі, але разом вони створюють гармонію. У саду ритм, повторення, розмір груп, те, як рослини переходять від однієї пори року до іншої — все це створює емоції та глибину. Щоб зробити це добре, треба знати свої рослини досконало. Знати їхній повний життєвий цикл, роль в екосистемі, взаємодію з птахами, комахами та іншими рослинами. Там, де починається знання, починається і мистецтво. Звісно, трохи уяви не завадить — але саме знання створює магію.

L&A *Якби ви могли обрати одну рослину, яка б символізувала вашу кар'єру, що б це було і чому? Які риси цієї рослини відображають вашу філософію дизайну?*

ПІТ УДОЛЬФ Це важко. Мене часто запитують: «Яка твоя улюблена рослина?» Але це як у театрі — то актор грає жebraка, то короля. Рослини теж такі. Кожен з них має більше ніж одну роль, більше одного персонажа.

Тому я не можу назвати жодної рослини, яка визначає мою кар'єру. Їх просто забагато — і кожна має свій момент, своє значення.

L&A *Ваші проекти гармонійно взаємодіють із природними екосистемами. Як зміна клімату впливає на ваш вибір рослин та підхід до ландшафтного дизайну?*

ПІТ УДОЛЬФ Зміна клімату безсумнівно змінює наше сприйняття, але ми не можемо просто почати використовувати рослини із Середземномор'я лише тому, що влітку стає тепліше — вони, ймовірно, згниють взимку.

talk about chaos and control, success lies in knowing your plants deeply. Gardening is, by nature, an act of control — like life itself. It's about learning to live within boundaries, and in the garden, it's about finding that fine line where natural spontaneity meets structure. That's why experienced gardeners who can maintain a garden for years are so vital — they hold that balance.

L&A *Your gardens have a deep emotional impact. Are there particular plants that you think have the ability to evoke deep emotions, like music or painting?*

PIET OUDOLF You know, if gardening were music, it wouldn't be about the individual notes — it would be about how they're played together. That's what brings emotion. It's not about any one plant; it's about the combinations.

When you design, you have to envision the full picture from the start — you need to feel how it will come together. You can't just pick pretty flowers from a book and plant them side by side. It's about choosing plants that will grow well together, complement one another, and form something beautiful. It's like with people — some might not shine alone, but together they create harmony. In a garden, rhythm, repetition, the size of the groupings, the way plants transition between seasons — all these things build emotion and depth.

To do this well, you need to know your plants inside and out. You need to understand their full lifecycle, their role in the ecosystem, their relationships with birds and insects, and with each other. That's where knowledge becomes art. Sure, a bit of imagination helps — but it's knowledge that makes the magic possible.

L&A: *If you could choose one plant to symbolise your career, what would it be and why? What features of this plant reflect your design philosophy?*

PIET OUDOLF That's a tough one. People often ask me: "What's your favourite plant?" But it's like in theatre — sometimes an actor plays a beggar, sometimes a king. Plants are like that too. They each have more than one role, more than one character.

So I can't really name a single plant that defines my career. There are just too many — and each one has its own moment, its own significance.

L&A *Your projects interact harmoniously with natural ecosystems. How does climate change affect your choice of plants and approach to landscape design?*

PIET OUDOLF Climate change is definitely changing our perception, but we can't just start using plants from the Mediterranean just because it's getting warmer in summer — they're likely to rot in winter. However, you can change the palette of plants, move up the climate zone a little bit. Choose plants that are a little easier to grow — those that are on the edge of your climate zone.

Однак можна змінити палітру рослин, трохи підняти кліматичну зону. Вибирайте рослини, які трохи простіше вирощувати — ті, що знаходяться на межі вашої кліматичної зони.

L&A Чи змінюється підхід до проєктування ландшафтних просторів, особливо урбаністичних, у зв'язку з глобальними змінами клімату?

ПІТ УДОЛЬФ Міста починають усвідомлювати, що їм потрібне озеленення, але я також бачу чимало дивних рішень. Часто витрачаються великі кошти на речі, які людям не близькі, або на рослини, які не витримують міського середовища. З'являється багато ініціатив — і мені цікаво, куди вони приведуть. Часто мова йде про місцеві рослини, і це добре. Але я, скоріше, за різноманіття. Місцеві види мають власну екологію, свої середовища. А сади — це штучні простори. Не всі місцеві рослини будуть там рости. Сад — це для насолоди. Це простір можливостей. Але так, місцеві рослини можуть стати гарним доповненням, акцентом у міському озелененні.

L&A Ваші сади виглядають природними, ніби вони самі так зростають, але насправді це результат складного планування. Як Ви балансуєте між жорстким дизайном і «дикою» красою?

ПІТ УДОЛЬФ Усе починається з правильних рослин. Коли ми тільки починали збирати колекцію для розсадника, то шукали рослини, які

L&A Is the approach to designing landscape spaces, especially urban ones, changing due to global climate change?

PIET OUDOLF Cities are starting to realize they need more green space, but I also see a lot of poor decisions. Sometimes huge amounts of money go into things people don't connect with — or into plantings that won't survive the city environment. There are more and more initiatives now, and I'm curious to see where they go. Most of the talk is about native plants, which is fine, but personally, I'm more in favor of diversity. Native plants have specific ecologies and habitats, and gardens — even in cities — are artificial environments. Not every native plant will thrive there. Gardens should be about enjoyment and opportunity. Still, native species can definitely play a role — they can be accents or companions in the urban landscape.

L&A Your gardens look natural, as if they grow on their own, but in fact they are the result of sophisticated planning. How do you balance a rigorous design with wild beauty?

PIET OUDOLF It all starts with the right plants. When we began collecting for the nursery, we looked for plants that were close to their wild relatives — plants with strong character that could thrive in manmade settings without losing that wild spirit.

We weren't just after pretty flowers — we were looking for presence, for structure. People got to know those plants because they were simply good garden plants.

« **ВИБИРАЙТЕ
РОСЛИНИ, ЯКІ
ТРОХИ
ПРОСТІШЕ
ВИРОЩУВАТИ —
ТІ, ЩО
ЗНАХОДЯТЬСЯ
НА МЕЖІ ВАШОЇ
КЛІМАТИЧНОЇ
ЗОНИ.**

були б близькі до своїх диких родичів — з виразним характером, здатні виживати в штучному середовищі, не втрачаючи природного духу.

Ми не ганялися лише за красою квітів — нам була важлива присутність, структура. Люди полюбили ці рослини, бо вони просто добре працюють у саду.

Важливо також розуміти, як добір рослин формує настрій саду: більше багаторічників — більше дикості, більше квітів — м'якший, декоративніший вигляд.

Коли ми починали, садівництво жило за чіткими стандартами: рослини не мали бути занадто високими, цвісти якомога довше. Ми це зламали. Ми почали збирати високі види — 1,8–2 метри, які могли замінити кущі. Замість того, щоб використовувати тільки кущі, ми змішували їх із високими багаторічниками — вони конкурували, взаємодіяли.

У здоровому саду кожна рослина має «триматися». Не можна дозволити одній захопити все. І ще — злаки. Коли ми почали використовувати їх як декоративний елемент на початку 80-х, це було майже новаторством. Починали з кількох. Згодом це стало масовим явищем. Тепер злаки всюди: і в громадських, і в приватних садах.

L&A Як Ви працюєте з різними технічними обмеженнями — наприклад, типом ґрунту чи кліматичними умовами — і перетворюєте їх на переваги?

ПІТ УДОЛЬФ Чесно? Не завжди можна перетворити обмеження на переваги. Їх просто треба прийняти — і зробити все, що можеш.

З досвідом ти розумієш, що можливо. Якщо сумніваєшся — перевір ґрунт. Але зазвичай ми працюємо з тим, що є. Можна трохи покращити умови, але не надто. Якщо це глина — обираєш рослини, які добре почуваються в глині. Це інтуїтивно.

Ми покладаємося на витривалі рослини — довговічні, стійкі до сонця чи тіні, вологі чи посухи. Особливо в публічних просторах рослини повинні бути міцними. У власному саду ти можеш експериментувати. Якщо щось не вийшло — пересадив. Але в публічному місці все, що ти висаджуєш, повинно працювати довго. Це критично.

L&A Чи були у вашій практиці випадки, коли помилка в проєкті виявилася основою великого успіху?

ПІТ УДОЛЬФ Не зовсім. Не можу сказати, що якась помилка перетворилася на успіх. Але були моменти — наприклад, на Хай-Лайн — коли я дивився на певну ділянку і думав: «Можливо, тут не вийде так добре». А потім саме ця зона стає однією з найулюбленіших для відвідувачів. Та це більше про сприйняття — як люди бачать

And it's also about understanding how your plant mix shapes the mood of the garden — more perennials give you a wilder feel, more flowers bring a softer, more gardenesque look.

When we started, the horticultural standards were quite rigid — plants shouldn't be too tall, they should bloom for long time. We broke that. We collected tall plants, 1.8 to 2 meters high, ones that could replace shrubs. So instead of using just shrubs, we used combinations — tall perennials mixed in, competing, interacting.

In a healthy garden, plants should hold their own — you can't let one take over everything.

And grasses — when we started using them ornamentally in the early '80s, it was unheard of. We started with just a few. Over time it grew. Now grasses are everywhere — in public gardens, private gardens.

L&A How do you work with different technical constraints — such as soil type or climate conditions — and turn them into advantages?

PIET OUDOLF Honestly? I'm not sure you can always turn limitations into advantages. You just have to deal with them — and do your best.

With experience, you learn what's possible. If you're not sure, test the soil. But generally, we work with what's there — maybe improve it a bit, but not too much. If it's clay, you pick plants that can take clay. It's intuitive, really.

We rely on hardy plants — ones that live long, that tolerate sun or shade, wet or dry. Especially in public spaces, plants need to be tough. In your own garden, you can experiment. You can lose a plant and replant. But in public places, everything you plant should last. That's crucial.

L&A Have you ever had a case where a mistake in a project turned out to be the basis for a great success?

PIET OUDOLF Not really. I can't say a mistake turned into success. But there have been moments — like on the High Line — where a part of the site seemed difficult, and I thought, "This might not work as well." And then that section becomes one of the most loved.

But that's more about how people perceive the garden. It should always work in some way — maybe not as you planned, but still well.

Looking back over forty years, of course I see things I could've done better. I've made small mistakes — wrong plants, overly aggressive ones, species that don't do what you hoped. But that's how you learn. So, we all have to go through that to get better.

L&A Your style has already become an icon of modern landscape design. How do you feel watching your ideas influence new generations of gardeners? Do you have any students who have particularly impressed you?

«У ЗДОРОВОМУ САДУ КОЖНА РОСЛИНА МАЄ «ТРИМАТИСЯ». НЕ МОЖНА ДОЗВОЛИТИ ОДНІЙ ЗАХОПИТИ ВСЕ.

сад. Він завжди має працювати — можливо, не так, як ти запланував, але все одно добре. Озираючись на сорок років назад, звісно, я бачу речі, які можна було зробити краще. Бували дрібні помилки — неправильні рослини, занадто агресивні види, ті, що не поводитись так, як ти очікував. Але саме так ми вчимося. І кожен має пройти цей шлях, щоб стати кращим.

L&A Ваш стиль вже став іконою сучасного ландшафтного дизайну. Як Ви відчуваєте себе, спостерігаючи, як ваші ідеї впливають на нові покоління садівників? Чи є у Вас учні, які особливо вразили?

ПІТ УДОЛЬФ Мене це тішить — коли хтось надихається моєю роботою. Саме тому ми ділимося, пишемо книжки.

Це як у хорошого кухаря, який охоче розповідає свої рецепти — але ж це не означає, що ви приготуєте так само, як він. Тут усе залежить від таланту, пристрасі, розуміння.

Зараз зростає ціле нове покоління — від двадцяти до сорока років — і вони переймають цей підхід до садівництва. Це дуже надихає.

Мені подобається, куди рухається ландшафтна архітектура — не тільки створення нового, а й збереження наявного. Це додає надії. Думаю, ми рухаємось у правильному напрямку.

PIET OUDOLF It's a compliment when people are inspired by my work. That's why we share, why we write books.

Like a good cook who shares his recipes — he can tell you everything, but it doesn't mean you'll cook like he does. It still comes down to talent, passion, understanding.

Now there's a whole new generation — from their twenties to forties — picking up on this way of gardening. That's very rewarding.

And I like where landscape architecture is heading — not just inventing new things, but also preserving what's already there. I'm hopeful. I think we're moving in a good direction.

L&A What professional advice would you like to give to your followers so that they can avoid the mistakes you made along the way?

PIET OUDOLF I think we all make the same mistakes. There's really no substitute for your own experience—and your own passion. Whatever you do, do it well, but never think you already know everything. In our profession, it's all about practice. That's what makes it so beautiful and so demanding. It takes time before you begin to truly learn from your mistakes and reach a point where you at least understand what you're doing.

**ЦЕ ЯК У
ХОРОШОГО
КУХАРЯ, ЯКИЙ
ОХОЧЕ
РОЗПОВІДАЄ
СВОЇ РЕЦЕПТИ —
АЛЕ Ж ЦЕ НЕ
ОЗНАЧАЄ, ЩО
ВИ ПРИГОТУЄТЕ
ТАК САМО, ЯК
ВІН. ТУТ УСЕ
ЗАЛЕЖИТЬ ВІД
ТАЛАНТУ,
ПРИСТРАСТІ,
РОЗУМІННЯ.**

« У НАШІЙ
ПРОФЕСІЇ
ДУЖЕ БАГАТО
ЗАЛЕЖИТЬ
ВІД
ПРАКТИКИ. І
САМЕ ТОМУ
ВОНА ТАКА
ПРЕКРАСНА Й
ВОДНОЧАС
ТАКА
СКЛАДНА.

L&A Яку професійну пораду ви б хотіли дати своїм прихильникам, щоб вони могли уникнути помилок, яких припустилися ви?

ПІТ УДОЛЬФ Я думаю, що ми всі робимо одні й ті самі помилки. І єдиний спосіб навчитися — це власний досвід і справжня пристрасть до своєї справи. Усе, що ви робите, має бути зроблено добре, але ніколи не думайте, що ви вже все знаєте!

У нашій професії дуже багато залежить від практики. І саме тому вона така прекрасна й водночас така складна. І саме тому минає багато часу, перш ніж ви почнете по-справжньому розуміти свої помилки й досягнете рівня, коли хоча б усвідомлюєш, що саме ти робиш.

L&A Сьогодні, коли технології дедалі більше впливають на мистецтво й дизайн, як ви вважаєте — чи може штучний інтелект стати вашим партнером у створенні садів?

ПІТ УДОЛЬФ Ні, не може. У мене є колега — ландшафтний архітектор, який намагався створити посадковий план за допомогою штучного інтелекту — нібито такий, як міг би зробити я. Він завантажив у систему всі мої проекти й іншу інформацію про мене. Результат був далекий від бажаного. Можливо, з погляду композиції структура була прийнятна, але з погляду рослин — повна плутанина.

На мій погляд, це тому, що машина не здатна розуміти саму суть рослини. Вона начебто «знає» її характеристики, але не розуміє, де саме її слід посадити, як поєднувати її з іншими рослинами, і загалом не відчуває ідеї дизайну. Ми вже провели певні дослідження — і вони не дали бажаного результату. Тож поки що штучний інтелект не може конкурувати з людиною в нашій професії.

L&A Яка ваша найбільша садівнича мрія, яку ви ще не втілили?

ПІТ УДОЛЬФ Не знаю. Мене часто це питають, але я не можу дати точної відповіді. Усі великі проекти, які зробили мене відомим, прийшли неочікувано. Часто вони виникали як конкурси або ідеї, яким ніхто не давав шансів на успіх.

Можливо, я й хотів би щось зробити, але це не працює так. Ось зараз я працюю над проектом у Чикаго — для району, де живе афроамериканська громада. Я ніколи б не подумав, що опинюся там. Люди самі збирають кошти, щоб створити сад у своєму районі — і це зовсім не про розкіш чи ефектність, це про зовсім інший тип саду. Ми не завжди повинні прагнути зробити щось грандіозне. Ми повинні робити те, що приносить радість!

L&A Назвіть, будь ласка, три ваші улюблені сади.

ПІТ УДОЛЬФ Звичайно, це Lurie Garden у Чикаго, High Line у Нью-Йорку та сад у Детройті.

L&A Nowadays, when technology increasingly influencing art and design, do you think artificial intelligence can become your partner in garden design?

PIET OUDOLF No, I don't think so. I have a colleague who's a landscape architect — he tried using AI to generate a planting plan in my style. He fed the computer with all my projects and everything it could find about my work.

The result? Nowhere near what I would do. Maybe the structure was okay, but the plantings were a mess.

The thing is, a computer can know everything about a plant — its height, color, bloom time — but it doesn't understand the plant. It doesn't know where it wants to grow, how to relate one plant to another, or how to express an idea through planting.

We've done our little experiment. It didn't work. At least for now, AI can't compete with human in our field.

L&A What is your biggest gardening dream that you have not yet realised?

PIET OUDOLF I don't know. People ask me that often, but I don't have an answer. Every major project that brought recognition came unexpectedly — through a competition or an idea no one believed would succeed.

Maybe I could say there's something I want to do, but that's not how it works.

Right now, I'm working on a project in Chicago, in an African-American neighborhood. They're fundraising to create a garden in their community. I never imagined I'd be part of something like that.

It's not about prestige or spectacle — it's about a completely different kind of garden. And maybe that's the point: not everything has to be grand. Sometimes it just has to feel right.

L&A Can you name three of your favorite gardens?

PIET OUDOLF Of course. The Lurie Garden in Chicago, the High Line in New York, and the garden in Detroit. Public gardens matter most to me — because it's where you really learn what people think of your work.

L&A Our listeners have asked this question many times. What is your favorite combination of plants?

PIET OUDOLF I think any combination you see in my gardens is a good one. But the one you like — that's the best.

L&A How do you work with customers who don't really like grasses and perennials?

PIET OUDOLF I don't, really. People choose me for what I do. They know who I am and what I stand for, and I don't need to compromise by doing things I don't believe in.

Публічні сади для мене найважливіші, тому що саме в них ти дізнаєшся, що люди насправді думають про твою роботу.

L&A Наші слухачі дуже часто запитували: яка ваша улюблена комбінація рослин?

ПІТ УДОЛЬФ Я думаю, що будь-яка комбінація, яку ви знайдете в моїх садах, — хороша. Але найкраща — це та, яка подобається вам особисто.

L&A Як ви працюєте з клієнтами, які не надто люблять злаки та багаторічники?

ПІТ УДОЛЬФ Мені здається, люди обирають мене саме за те, що я роблю. Вони знають, хто я, і чого від мене очікувати. І мені не доводиться йти на компроміси й задовольняти смаки, які мені не близькі.

L&A І останнє запитання: як ви вирішуєте проблему догляду за професійними садами?

ПІТ УДОЛЬФ Це гарне запитання, щоб ним завершити. Мої сади залежать від людей, які мають знання. Якщо проект обслуговують некомпетентні садівники — сад втрачається. Це факт. Мені пощастило працювати з добрими фахівцями на багатьох об'єктах. Там є команда, яка по-справжньому розуміє задум дизайну й сезонні зміни в саду. І, можливо, з роками сад уже не виглядає так, як на початку, але він усе одно розвивається, виглядає гарно і живе. Просто всі ландшафтні дизайнери мають знати наперед: це не легка робота! □

L&A And the last question: how do you deal with the problem of professional garden care?

PIET OUDOLF That's a good question to end with.

My gardens rely on knowledgeable people. If a project isn't maintained by the right hands — you lose the garden. That's just a fact.

I've been lucky to work with great teams — people who understand the intention behind the design and the seasonal rhythms of the planting.

And maybe the garden isn't exactly as it was at the beginning, but it's still alive, still evolving.

Every landscape designer knows: this work is not easy. And it was never meant to be. □

« ПУБЛІЧНІ САДИ
ДЛЯ МЕНЕ
НАЙВАЖЛИВІ-
ШІ, ТОМУ ЩО
САМЕ В НИХ
ТИ ДІЗНАЄШСЯ,
ЩО ЛЮДИ
НАСПРАВДІ
ДУМАЮТЬ ПРО
ТВОЮ РОБОТУ.

ЛАНДШАФТ, ЩО НАДИХАЄ!

У ЧАС, КОЛИ УКРАЇНСЬКІ МІСТА ПОТРЕБУЮТЬ ТУРБОТИ, ЗЕЛЕНІ, КРАСИ ТА ПРОСТОРУ ДЛЯ ЗЦІЛЕННЯ — З'ЯВЛЯЮТЬСЯ ТІ, ХТО ЗМІНЮЄ СЕРЕДОВИЩЕ НАВКОЛО НАС. АРХІТЕКТОРИ, ДИЗАЙНЕРИ, МРІЙНИКИ. ВОНИ СТВОРЮЮТЬ НОВІ СЕНСИ НА МІСЦІ ЗВИЧНИХ ПЛОЩ, НАПОВНЮЮТЬ ЖИТТЯ РИТМОМ ПРИРОДИ ТА ГАРМОНІЇ.

Національна Премія з ландшафтної архітектури та дизайну-2024 вкотре довела: Україна має потужний голос у сучасному благоустрої. Національна Спілка Архітекторів України та журнал «Ландшафт і Архітектура» відзначають не просто проекти — ми святкуємо візії майбутнього.

Сквери, вулиці, парки, терапевтичні сади, приватні садиби, дитячі простори та навіть «живі» руральні ландшафти — кожна з представлених робіт має свою душу. І ми щиро вітаємо творців, які подарували та подарують ці простори людям!

Розглянувши роботи, що подані на конкурс, жури визначили Лауреатів Національної Премії з ландшафтної архітектури та садового дизайну-2024 і розподілило нагороди наступним чином:

«ПРОЕКТИ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ»/
«СКВЕРИ ТА ПЛОЩІ»

● Диплом «Лауреат II ступеня»:

Проект озеленення бульвару Терешківців у Львові/ Богдан Невінський, Юлія Чемердовська, Діана Москаленко

● Диплом «Лауреат I ступеня»:

Проект скверу на березі р.Вінничка у Вінниці/ Антон Шургальський, Віталія Баркар

«ПРОЕКТИ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ»/«БЛАГОУСТРІЙ ВУЛИЦЬ»

● Диплом «Лауреат II ступеня»: Проект благоустрою бізнес-центру LINE в Києві/ Проектна організація Filimonov & Kashirina architects (Команда: Сергій Філімонов, Наталія Каширіна, Єгор Коляса, — м.Дніпро)

● Диплом «Лауреат I ступеня»: Проект благоустрою вул.Генуезька в Одесі/ Студія Аквагарден (Ірина Подолян, Юлія Чемердовська, Діана Галатенко, Діана Москаленко, Ольга Мдівані)

«ПРОЕКТИ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ»/
«ТЕРАПЕВТИЧНИЙ ПРОСТІР»

● Диплом Лауреата III ступеня: Проектне рішення благоустрою території молодіжного навчального центру ім. св. І. Боско у м. Львів (Рибенчук Олена, Москалюк Марія)

● Диплом «Лауреат I ступеня»: Концепція (проект) реконструкції ландшафту 3х лікарень в м. Чернівці/Анна Галаган

«ПРОЕКТИ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ»/
«БЛАГОУСТРІЙ ЖИТЛОВОГО КОМПЛЕКСУ»

● Диплом «Лауреат III ступеня»:

Проект благоустрою зеленої зони біля житлового комплексу у м.Дніпро/ Слюсаренко Інна, Бражнікова Катерина (компанія Green Industry)

● Диплом «Лауреат I ступеня»: Проект благоустрою ЖК Платинум, м. Одеса, вул. Фонтанська дорога/ Студія Аквагарден (Ірина Подолян, Юлія Чемердовська, Анна Студенко)

«ПРОЕКТИ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ»/
«БЛАГОУСТРІЙ БАЗИ ВІДПОЧИНКУ»

● Диплом «Лауреат II ступеня»: База відпочинку «Лісова гармонія»/ ландшафтна дизайнерка Анна Веденеєва.

«РЕАЛІЗАЦІЯ. БЛАГОУСТРІЙ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ»/ «СКВЕРИ ТА ПЛОЩІ»

● Диплом «Лауреат II ступеня»: PROMENADE ЖК «ФАЙНА ТАУН»/ FAYNA TOWN / компанія Archimatika (Васильєв Дмитро, Корнілова Анна, Євтушенко Юлія, Кульвановська Анна, Маргарита Кузьмінова, Іван Абраменко)

● Диплом «Лауреат I ступеня»: Акустичний сквер в Києві/ Aranchii Architects

«РЕАЛІЗАЦІЯ. БЛАГОУСТРІЙ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ»/ «ПАРКИ»

● Диплом «Лауреат III ступеня»: Парк скульптури в Коростишеві/ скульптор Віталій Рожик та ГО «Місто 1000 скульптур та муралів»

«РЕАЛІЗАЦІЯ. БЛАГОУСТРІЙ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ»/ ВИСТАВКОВИЙ ПУБЛІЧНИЙ ПРОСТІР/ ВИСТАВКОВИЙ САД

- Диплом «Лауреат I ступеня»: Живий ліс в павільйоні/ Олена Бальжик, ландшафтна архітекторка

«РЕАЛІЗАЦІЯ. БЛАГОУСТРІЙ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ»/ ЕКОЛОГІЧНО ТРАНСФОРМОВАНИ ЛАНДШАФТИ/ РУРАЛЬНІ ЛАНДШАФТИ

- Диплом «Лауреат I ступеня»: «Жива Нива»/ ландшафтна дизайнерка Оксана Язикова

«РЕАЛІЗАЦІЯ. ПРИВАТНІ САДИ»/ МАЛІ САДИ

- Диплом «Лауреат III ступеня»: Сад скульптора/ Віталій Рожик, скульптор
- Диплом «Лауреат II ступеня»: Благоустрій приватної садиби «Сад натхнення та спокою»/ Ландшафтна студія Андрія Няйко

«РЕАЛІЗАЦІЯ. ПРИВАТНІ САДИ»/ ВЕЛИКІ САДИ

- Диплом «Лауреат III ступеня»: Власний приватний сад «Віночок»/ Світлана Кучер, ландшафтна дизайнерка
- Диплом «Лауреат III ступеня»: Приватний сад «Сосновий Бриз» / Анна Веденєєва, ландшафтна дизайнерка
- Диплом «Лауреат III ступеня»: Приватний сад «Розкіш спокою»/ Олена Міняйло, ландшафтна дизайнерка
- Диплом «Лауреат II ступеня»: Приватний сад «Кодаки»/ Олена Бальжик, ландшафтна архітекторка
- Диплом «Лауреат I ступеня»: Приватний сад «Загублений світ»/ Людмила Волохатюк, ландшафтна архітекторка

НАГОРОДА «ЗНАКОВА ПОСТАТЬ В ЛАНДШАФТНІЙ АРХІТЕКТУРІ ТА ДИЗАЙНІ»

- Ольга Клейтман, ландшафтна архітекторка (Харків)

GRAND PRIX

- Реабілітаційний сад в Національній лікарні Охматдит/ ідейний натхненник Юлія Рашковська, ландшафтна дизайнерка.

«РЕАЛІЗАЦІЯ. БЛАГОУСТРІЙ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ»/ «ТЕРАПЕВТИЧНИЙ ПРОСТІР»

- Диплом «Лауреата I ступеня»: Терапевтичний сад родинного дому «Дача» благодійного Фонду «Запорука»/ ландшафтні дизайнерки Анна Галаган, Наталія Поляхович

«РЕАЛІЗАЦІЯ. БЛАГОУСТРІЙ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ»/ «БЛАГОУСТРІЙ ЖИТЛОВОГО КОМПЛЕКСУ»

- Диплом «Лауреат I ступеня»: Благоустрій житлового комплексу UNIT.Home/ компанія Archimatika (Васильєв Дмитро, Корнілова Анна, Кульвановська Анна, Микита Олійник, Бойко Антон)

«РЕАЛІЗАЦІЯ. БЛАГОУСТРІЙ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ»/ «ДИТЯЧІ МАЙДАНЧИКИ»

- Диплом «Лауреат II ступеня»: Озеленення дитячого майданчика у Сквилівському парку (м.Львів)/ Лукасевич Ірина, ландшафтна архітекторка
- Диплом «Лауреат I ступеня»: Riviera Village Kids Club / Ландшафтне бюро Dobrovolska (Добровольська Ольга, Саїр Анна, Лонська Віра)

«РЕАЛІЗАЦІЯ. БЛАГОУСТРІЙ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ»/ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННІ КОМПЛЕКСИ

- Диплом «Лауреат III ступеня»: Готельно-ресторанний комплекс «Клуб Шале»/ Кузнецов Станіслав, Ландшафтна Студія Станіслава Кузнецова, Харків

Digest

At a time when Ukrainian cities need care, greenery, beauty and space for healing, there are those who are changing the environment around us. Architects, designers, dreamers. They create new meanings in the place of the usual squares, fill life with the rhythm of nature and harmony. The National Prize for Landscape Architecture and Design 2024 has once again proved this: Ukraine has a powerful voice in modern landscaping. The National Union of Architects of Ukraine and the Landscape and Architecture magazine do not just celebrate projects — we celebrate visions of the future.

Squares, streets, parks, therapeutic gardens, private estates, children's spaces, and even 'living' rural landscapes — each of the presented works has its own soul. And we sincerely congratulate the creators who have given and will give these spaces to people!

Ці роботи — не просто краса, а вклад у майбутнє українських міст, у добробут громад, у національну ідентичність.

Щиро вітаємо Лауреатів! Дякуємо за вашу чутливість, талант і бажання творити гармонійний простір у непростий для країни час. Ви — не лише дизайнери. Ви — творці відчуттів, настроїв і надій. Журі висловило консолідовану позицію щодо високого рівня конкурсних робіт, творчих ідей та конкретних прийомів створення ландшафтних композицій, що містяться в різних проектах.

ГОЛОВА ЖУРИ:

Helena Gutmane (Хелена Гутмане) – ландшафтний архітектор, урбаніст та міський активіст. Партнер ательє з ландшафтного дизайну ALPS та співзасновник Urban Institute Riga, викладач факультету архітектури Університету прикладних наук RISEBA та докторант Левенського та Латвійського університетів; науковий редактор українського журналу Landscape & Architecture та запрошений редактор ризького журналу Latvijas Architektūra (Латвія).

ЧЛЕНИ ЖУРИ:

Maria Gabriella Trovato (Марія Габрієлла Тровато) — доктор філософії, Голова робочої групи IFLA «Ландшафтний архітектор без кордонів», доцент кафедри глобальних ландшафтних досліджень Норвезького університету наук про життя (Норвегія); **Katarzyna Kobierska** (Катаржина Кобієрська) — ландшафтний архітектор, дизайнер прикладної графіки, генерального дизайну та брендингу місць. Спеціалізується на екологічних рішеннях, зокрема на управлінні дощовою водою. Член Ради директорів Асоціації ландшафтної архітектури (Польща); **James Basson**, ландшафтний дизайнер, багаторазовий учасник та переможець ландшафтних конкурсів (Франція); **Mantas Pilkauskas** (Мантас Пилкаускас), ландшафтний архітектор, президент Литовської асоціації ландшафтних архітекторів; **Олександр**

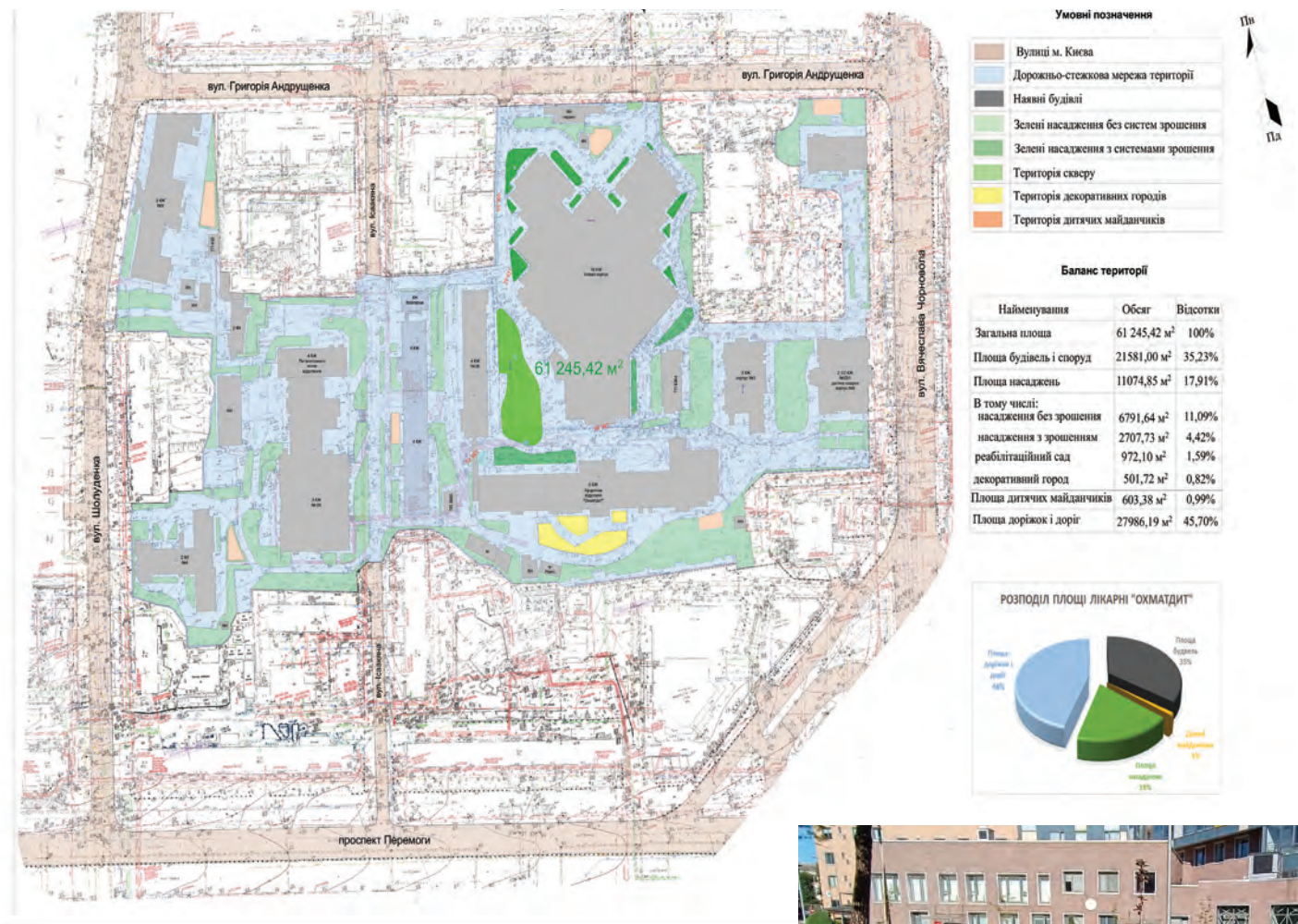
Чижевський, Президент Національної спілки архітекторів України, директор УкрНДІЦІВІЛЬБУД; **Оксана Мілевська**, Президент Гільдії ландшафтних архітекторів України. □

ОРГАНІЗАТОРИ ЩИРО ДЯКУЮТЬ ЗА ПІДТРИМКУ:

Генеральному партнеру — компанії «Золотий Мандарин Квадра»
Офіційному партнеру — компанії «ProGreen»
Партнеру — компанії «Гілея»

На сторінках цього випуску презентуємо проекти/реалізації Лауреатів 1 ступеню у всіх номінаціях/категоріях та Grand Prix

Юлія Рашковська

GRAND PRIX: РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ САД В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЛІКАРНІ ОХМАТДИТ

ІДЕЙНИЙ НАТХНЕННИК **ЮЛІЯ РАШКОВСЬКА**,
ЛАНДШАФТНА ДИЗАЙНЕРКА

Основні мотиви створення реабілітаційного саду в лікарні, Охматдит – це забезпечити простір для відпочинку, зцілення та фізичної й емоційної реабілітації дітей, що проходять лікування, їх батьків, лікарів та медичний персонал.

• Дозволити контактувати з природою.

• Забезпечити сенсорний досвід.

• Розмістити зручні сидіння.

• Забезпечити безпеку (укриття від сонця).

• Створити сімейну атмосферу.

• Дозволити автономне пересування.

• Організувати заходи.

• Забезпечте безперешкодний вид на сад із кімнат, які займають пацієнти, які не користуються садом.

• Інтегрувати твори мистецтва (створені для стимулювання, дотику, дослідження та інтеграції матеріалів, які містять певні елементи, притаманні місцевій культурі та мистецтву) як орієнтири, щоб допомогти орієнтуватися в саду.

1. ДИЗАЙН, ОРІЄНТОВАНИЙ НА СПОКІЙ ТА ЗЦІЛЕННЯ

КОЛІРНА ГАММА. Використовуються м'які, пастельні кольори у рослинах. Це створює заспокоїливу атмосферу.

РОСЛИННІСТЬ. Вибирали рослини, які створюють спокійне відчуття і не потребують складного догляду. Використовувати такі декоративні трави, як міскантус та пінісетум, які додадуть саду об'єму та затишку.

ВИСОКІ РОСЛИНИ ТА ДЕРЕВА. Дерева та декоративно-листяні кущі допомагають створювати ізольовані, приватні простори, де діти з батьками можуть знайти усамітнення. На даній локації відчувають безпеку, розділяючись по різних зонах відпочинку.

ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ЗОНУВАННЯ. Території скверу спроектована та створена для розподілу на різні локації для відвідувачів. Від активного відпочинку до пасивного.

2. ІНКЛЮЗИВНИЙ ПРОСТІР ДЛЯ РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУП ТА ПОТРЕБ

ДОСТУПНІСТЬ. Сад розміщений в центрі території лікарні. Він є доступним для пацієнтів з обмеженими можливостями, включаючи доріжки та безбар'єрність, місця для відпочинку та зручні лавки. Окрім того сад відповідає вимогам цивільного захисту, в радіусі 30 метрів розміщене укриття.

ПРОСТІР ДЛЯ ІГОР. Діти, особливо ті, хто потребує фізичної активності в рамках реабілітації, потребуватимуть спеціально облаштованих ігрових зон з м'якими покриттями, в даному випадку — це природне покриття з газону.

3. ТЕРАПЕВТИЧНІ ЕЛЕМЕНТИ

ТАКТИЛЬНІСТЬ САДУ. Декоративні елементи викладені різними текстурами (камінь, деревина, трава), можуть стимулювати тактильні відчуття і слугувати для фізичної реабілітації.

АРОМАТИЧНІ РОСЛИНИ. Лаванда, лофант, шавлія, меліса, м'ята, чебрець та інші ароматичні рослини сприяють зниженню рівня стресу та створюють приємну атмосферу.

4. ФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ ТА ДОГЛЯД

ДОВГОВІЧНІ МАТЕРІАЛИ. Використовували матеріали, стійкі до зношування, з мінімальними вимогами до догляду, як-от штучний камінь.

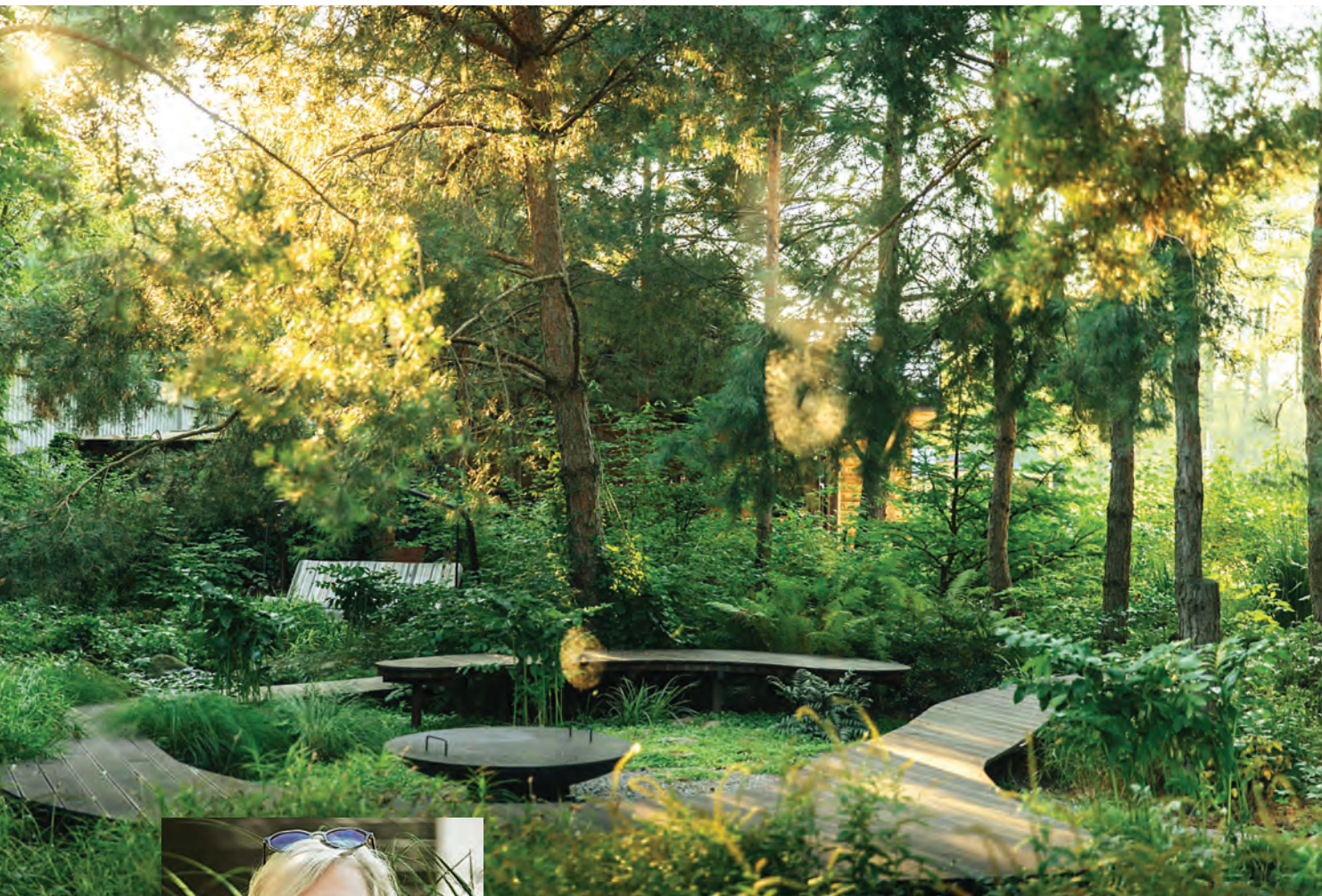
СЕЗОННІ РОСЛИНИ. Обирали рослини, що цвітуть у різні пори року, щоб сад виглядав естетичним та живим протягом усього сезону.

5. ЕЛЕМЕНТИ ДЛЯ НАТХНЕННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ

МІСЦЯ ДЛЯ МАЛЮВАННЯ ТА ТВОРЧОСТІ. Сад може включати невеликі зони для творчих та спортивних занять, таких як малювання чи тренування на свіжому повітрі.

МАЛІ АРХІТЕКТУРНІ ТА ТОПІАРНІ ФОРМИ. Для створення казкової атмосфери, ми висадили топіарні форми, щоб створити атмосферу підтримки, натхнення та емоційного відновлення. Подарувати дітям віру у дива.

САДОВІ СКУЛЬПТУРИ. Садові скульптури, такі як «Дівчинка з кульбабкою» також дарують яскраві емоції дітям, відвідувачам лікарні та медичному персоналу. Особливо коли у святкові дні наряджаємо її в святковий образ. □

Людмила Волохатюк

ВЕЛИКІ САДИ ПРИВАТНИЙ САД «ЗАГУБЛЕНИЙ СВІТ»

ЛЮДМИЛА ВОЛОХАТЮК,
ЛАНДШАФТНА АРХІТЕКТОРКА

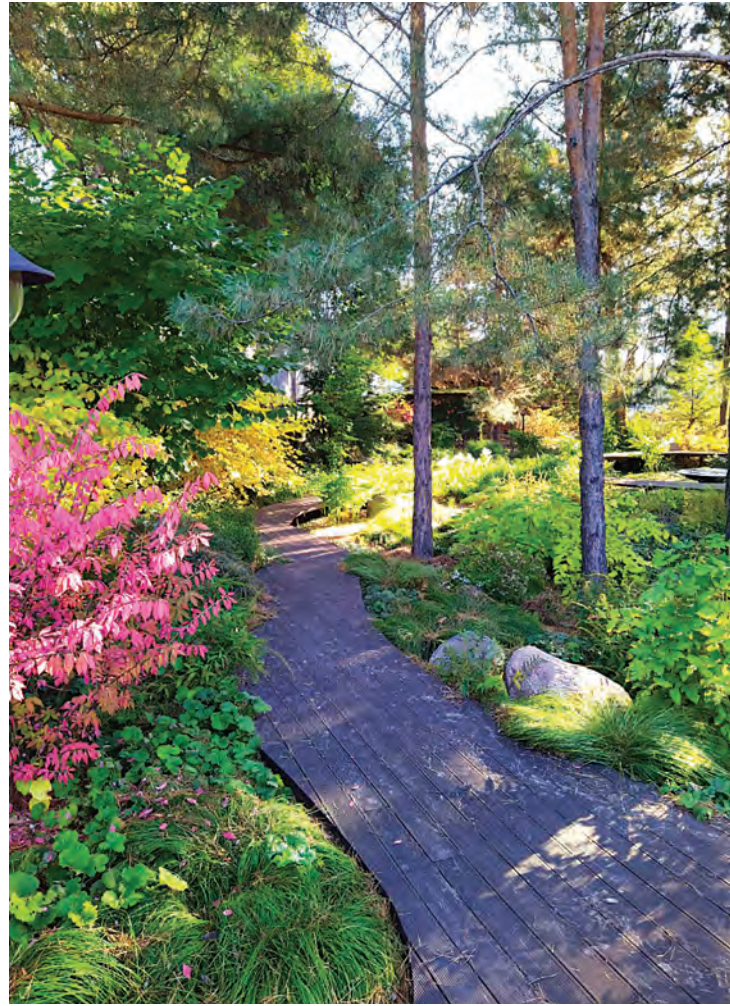

Площа — 17 соток. Сад межує з лісом, тому лісові сосни є частиною саду. Ідея полягає в створенні симбіозу дикої природи та футуристичної архітектури, де комфортно і людям і всьому живому навколо. Бажання замовників усамітнитися від міської суєти та поєднатися з природою, сформувало камерний сад, який відображає внутрішній світ мешканців.

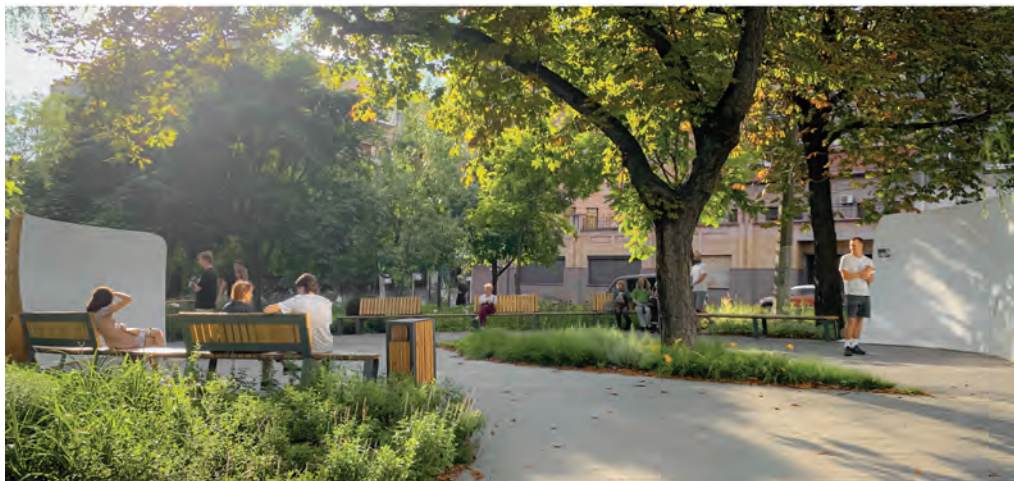
Основною унікальністю саду є динамічна зміна різноманіття рослинності. Акцент на природних багаторічниках та злаках допомагає відчувати атмосферу сезонного перетворення простору та настрою душі. Унікальна підсвітка архітектури, рослин та частини лісу, додає казковості всьому садовому простору. □

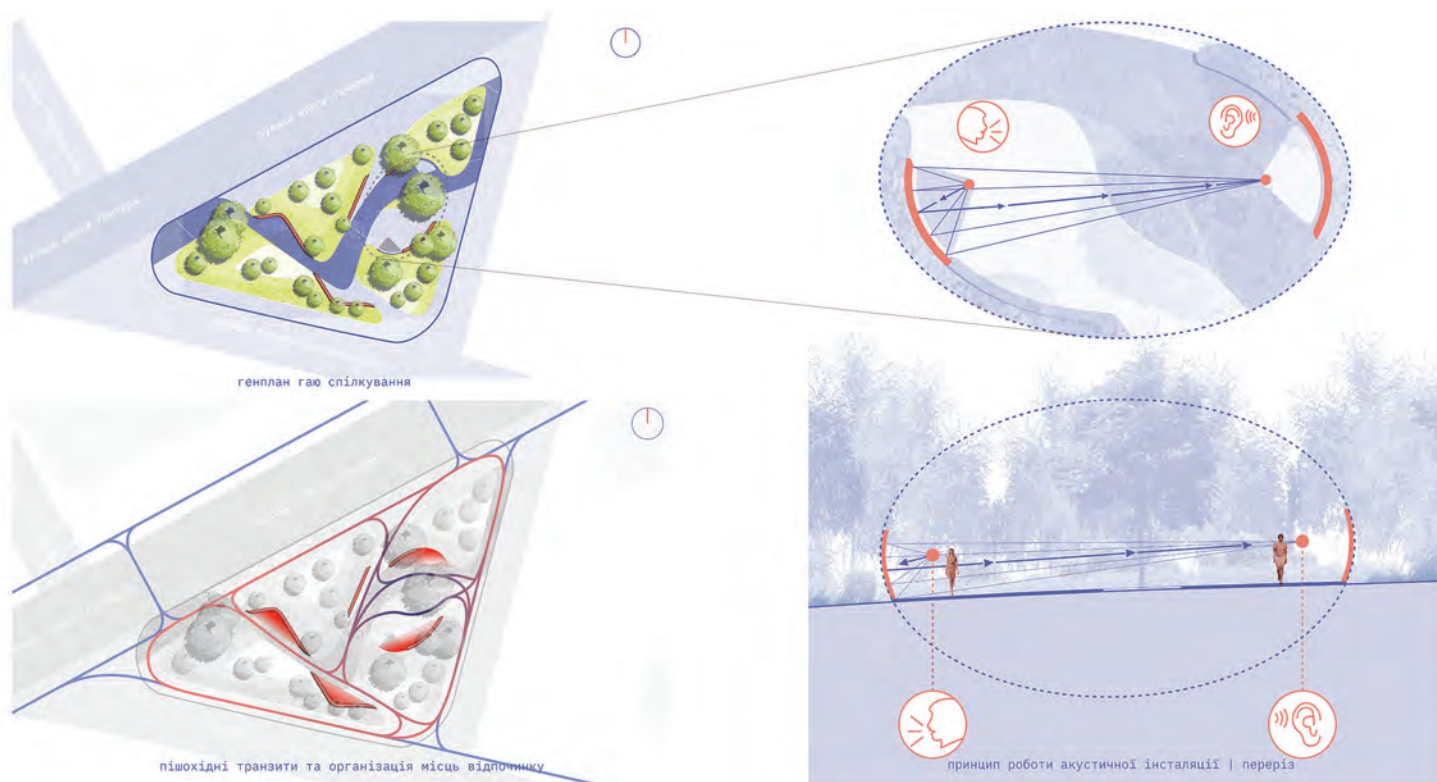
Дмитро Аранчій

СКВЕРИ ТА ПЛОЩІ АКУСТИЧНИЙ СКВЕР В КИЄВІ

ARANCHII ARCHITECTS

ГЕНПЛАН ГАО СПІЛКУВАННЯ

Одним з наймагічніших феноменів геометрії є конічні перерізи — зрізавши конус по різному ви отримаєте або коло, або еліпс, або параболу, або гіперболу. Усіх їх поєднує наявність фокусних точок, при чому у еліпса їх аж 2.

Саме еліпс з його точками фокусу використано для звукової інсталяції Гаю Спілкування — в акустиці фокусні точки можна використати для того, аби говорячи навіть пошепки з однієї з них чути на великій відстані все розбірково у іншій. Ба більше, аби хвилі фокусувалися не лише в площині, а й у тривимірному просторі, і ефект був максимальним еліпс у Гаї став еліпсоїдом.

Відтак на розі Олесь Гончара та Богдана Хмельницького на відстані 12 метрів ставши в точках фокусу та говорячи в бік найближчої до точки частини інсталяції можна почути один одного набагато краще, аніж шум міста навколо. Наразі встановлений тимчасовий прототип

інсталяції, який засвідчує бажаний ефект і буде змінений на постійні акустичні поверхні зі стійких вуличних матеріалів.

Таким чином місце, в центрі якого раніше стояв комуністичний монумент, своєю конфігурацією близькою до еліпса підказало рішення — створити затишний майданчик для спілкування людей. Також можна почути випадкового перехожого чи голос пташки, що пролітає повз.

Що стосується решти заходів з оновлення Гаю Спілкування, які вже відбулись: мінімальна зміна конфігурації зеленої зони та твердих покриттів (зі збереженням існуючих та примноженням дерев) для досягнення плавності доріжок та більшого комфорту зон відпочинку, збільшення числа лав для сидіння, висадження багаторічних рослин для підвищення біорізноманіття. □

Ганна Галаган

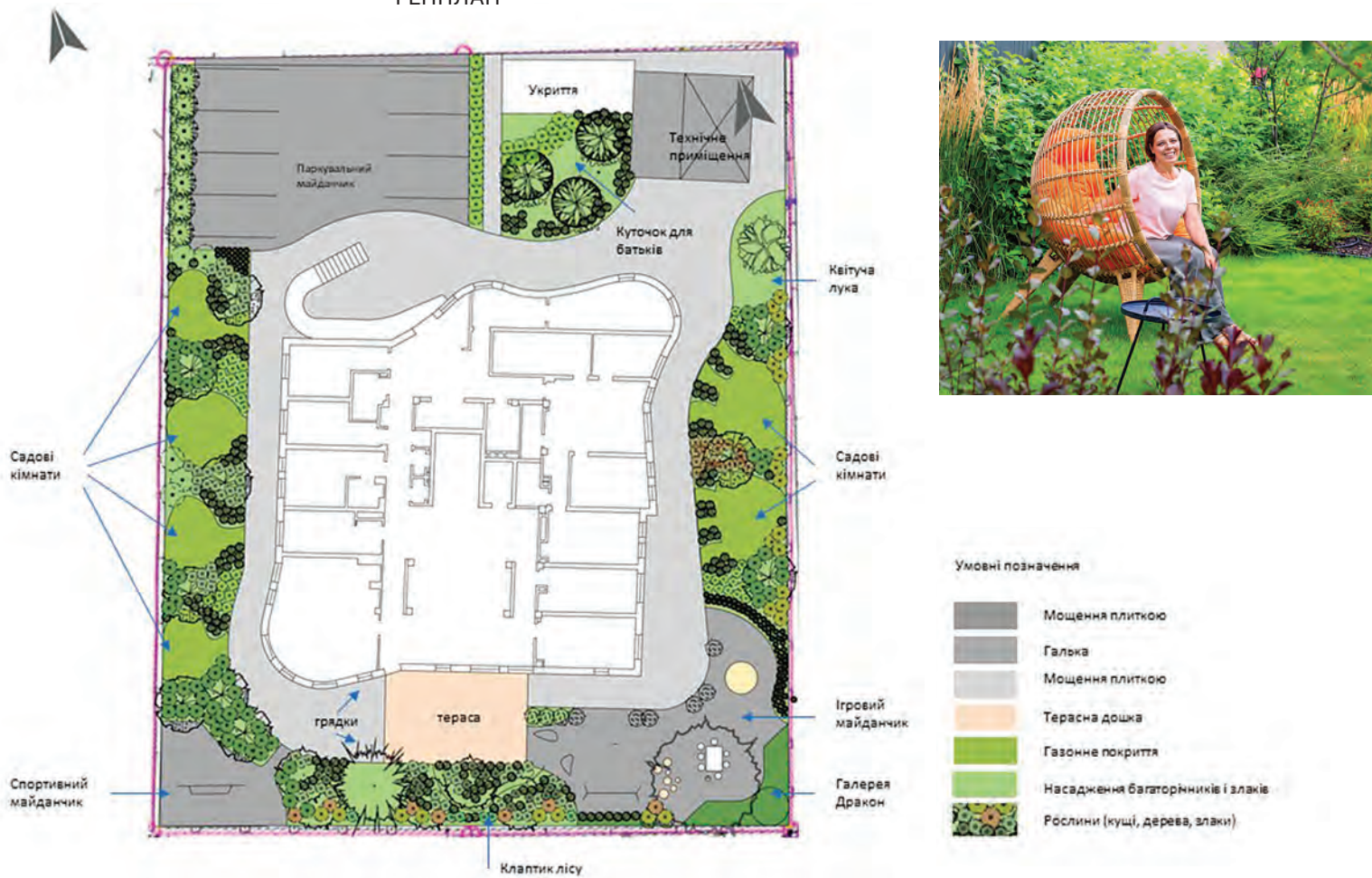
Наталія Поляхович

ТЕРАПЕВТИЧНИЙ ПРОСТІР ТЕРАПЕВТИЧНИЙ САД РОДИННОГО ДОМУ «ДАЧА» БЛАГОДІЙНОГО ФОНДУ «ЗАПОРУКА»

ЛАНДШАФТНІ ДИЗАЙНЕРКИ **АННА ГАЛАГАН, НАТАЛІЯ ПОЛЯХОВИЧ**

ГЕНПЛАН

Цей простір створений для дітей, що проходять лікування від раку та проживають на Дачі зі своїми батьками. Одже це — сад-підтримка, сад як місце сили. Тут нічого не нагадує про хворобу, тут все цвіте, є маленький шматочок лісу, купа маленьких галявин які підійдуть і для гри, і для усамітнення, ігровий майданчик, спортивний куточок, тришки квітучої луки та навіть свій дракон! А ще арома-грядки для зняття стресу.

Архітектура будівлі дуже цікава і нестандартна, і ми підкреслили хвилясті фасади хвилястими лініями доріжок. Також всі ландшафтні форми тут плавні, природні, розслаблюючі, без напруги, адже офіційно доведено, що саме природа найкраще працює на зцілення, і нам це важливо, бо це простір саме для зцілення.

Рослини підбрали так, щоб не тільки досягти ефекту влітку, але і взимку, і ранньої весни, і восени тут є щось цікаве. А ще використовуємо їх в цьому проекті як інструмент для зонування простору.

Також потурбувались про те, щоб догляд за садом був якомога менш обтяжливим, адже пріоритетом ДАЧІ є забезпечення лікування маленьких пацієнтів, а не догляд за садом. Тому переважна більшість насаджень — це масиви кущів, газон тільки на галявинках для відпочинку, де він дійсно потрібний, асортимент багаторічників і злаків ретельно підібраний, щоб мінімізувати догляд. □

Дмитро Васильєв

Анна Корнілова

Анна Кульвановська

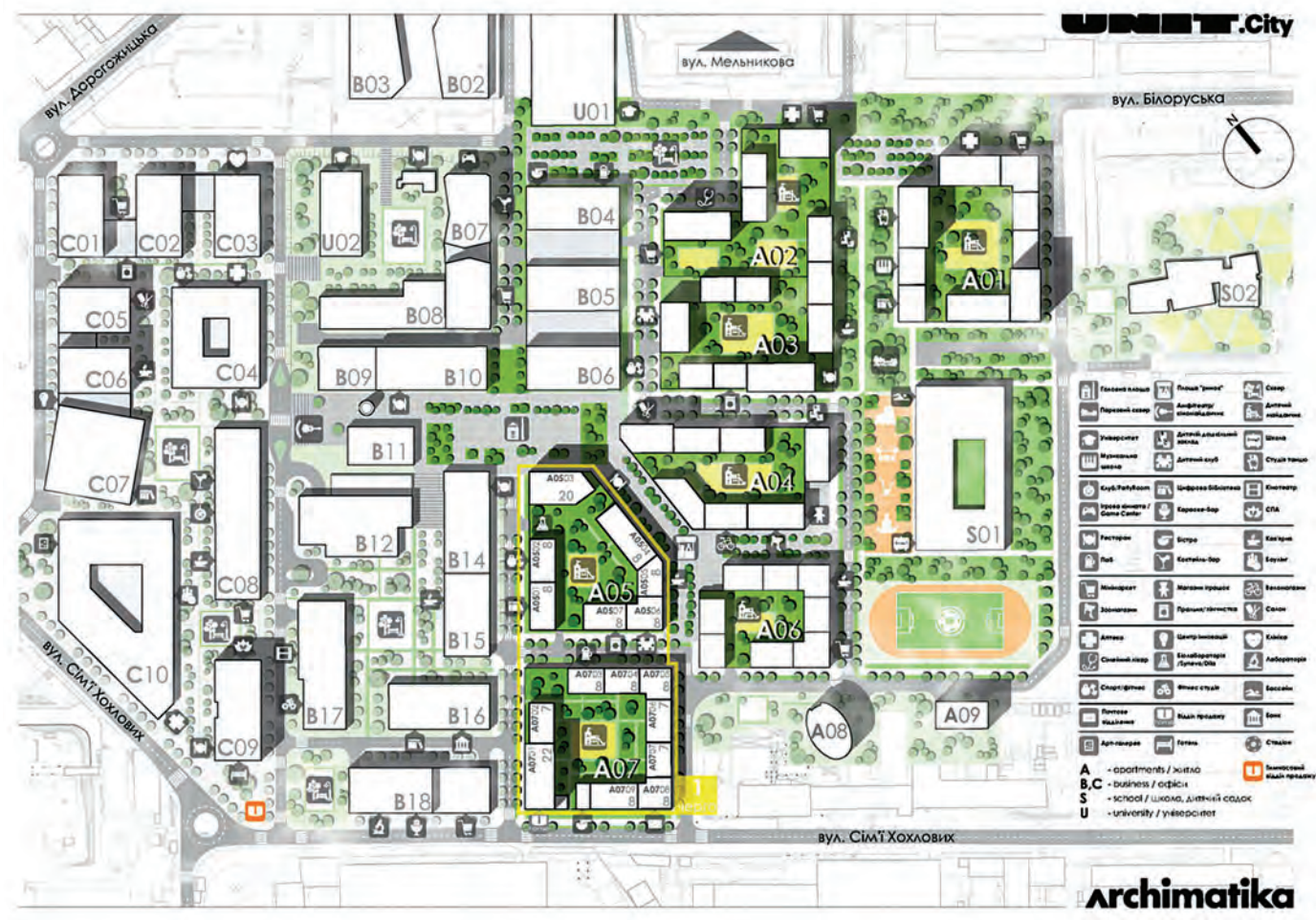
Микита Олійник

БЛАГОУСТРІЙ ЖИТЛОВОГО КОМПЛЕКСУ UNIT.HOME

ARCHIMATIKA (ДМИТРО ВАСИЛЬЄВ,
АННА КОРНІЛОВА, АННА КУЛЬВАНОВСЬКА,
МИКИТА ОЛІЙНИК, АНТОН БОЙКО)

Антон Бойко

Житловий комплекс UNIT.HOME розташований на території інноваційного парку UNIT.City, на місці колишнього мотозаводу між станціями київського метро «Лук'янівська» та «Дорогожичі».

Метою інноваційного парку було створення сучасного міського району, центру економічного, технологічного, соціального та культурного розвитку. Проект трансформує занедбану територію колишнього мотозаводу в абсолютно нове, сучасне та ефективне міське середовище.

Комплекс включає офіси, житлові приміщення, комерційні площі, паркінг (з зарядками для електромобілів) і громадські простори, що забезпечують швидкий доступ до всіх об'єктів і зон обслуговування. Таким чином, оптимізується рух у місті та знижується навантаження на транспортну інфраструктуру.

UNIT.HOME не має повторюваних будинків — кожна будівля унікальна, і жодна квартира не є стандартною.

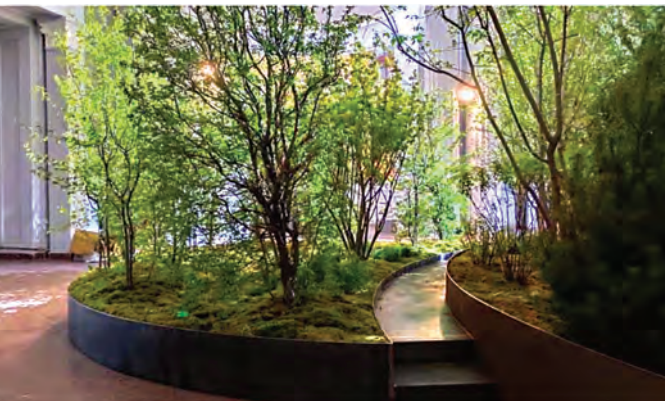
Розробили приблизно десяток варіантів зовнішнього вигляду будівель. Результатом досліджень стала чітка, але водночас різноманітна структура регулярних геометричних елементів — юнітів.

При цьому юніти не вишикуються в нудну коробку, а формують пластичну композицію. Їхня конфігурація та розташування не підкоряються жорсткому порядку; на перший погляд, фасадна сітка здається хаотичною.

Такий образ одночасно символізує порядок і свободу — особливу структуру мислення та непередбачуваність.

Візуальне рішення відображає три головні якості: відкритість, структурованість та різноманітність. □

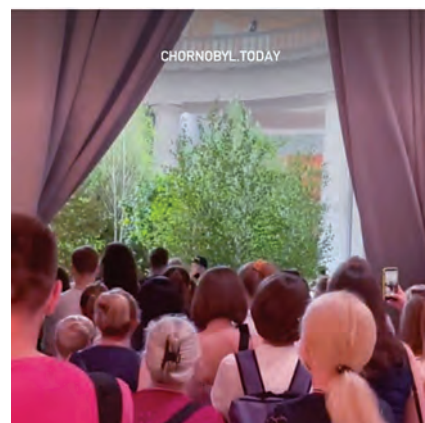

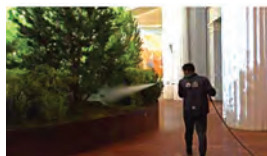
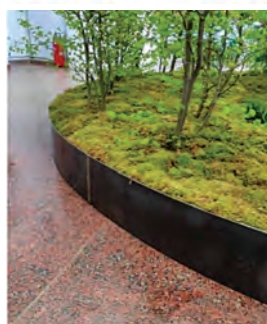
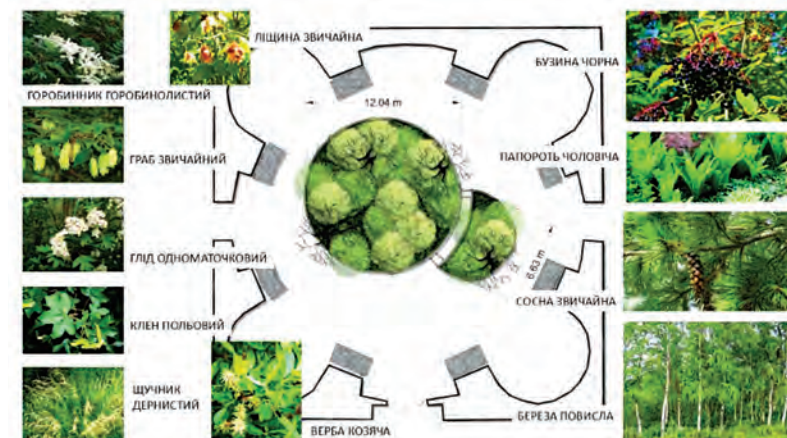
Олена Бальжик

ВИСТАВКОВИЙ САД ЖИВИЙ ЛІС В ПАВІЛЬЙОНІ

ОЛЕНА БАЛЬЖИК,
ЛАНДШАФТНА АРХІТЕКТОРКА

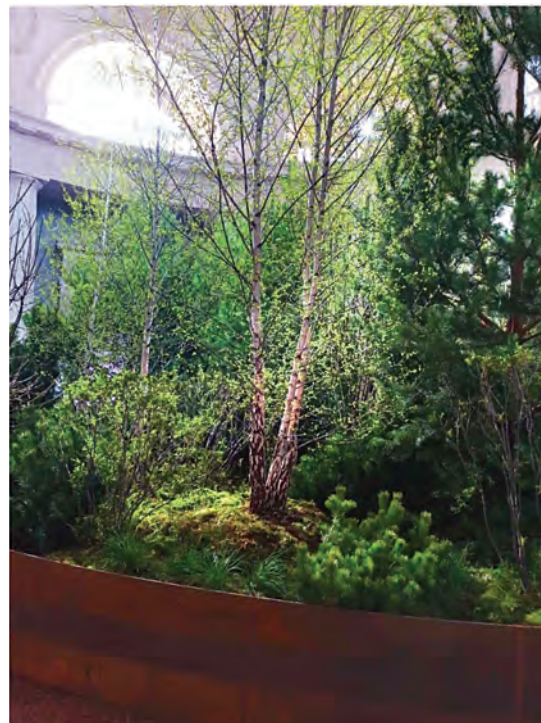
РЕАЛІЗАЦІЯ. БЛАГОУСТРІЙ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ/
ВИСТАВКОВИЙ ПУБЛІЧНИЙ ПРОСТІР/ВИСТАВКОВИЙ САД/ЛАУРЕАТ І СТУПЕНЯ

Виставковий сад був спроектований і реалізований в рамках виставки на ВДНГ, що проходила три місяці в 2021 році і була присвячена 35-річчю Чорнобильської трагедії. Експозиція складалась з семи смислових блоків — від світового контексту 1986-го й розповіді про саму аварію до діалогу щодо подальшої долі Чорнобиля.

Ліс, який зустрічав відвідувачів у фіналі виставки, символізував надію на відновлення природи. Були використані типові лісові види для Полісся — сосна звичайна, граб, шипшина, глід, вяз, береза, клени. Для встановлення рослин з комом землі на бетонному покритті була влаштована металева конструкція.

Задача для команди була не проста через невідповідність фізіологічних потреб рослин для довготривалого перебування в приміщенні (3 місяці), ще й з обмеженими можливостями технічного оснащення. Але проект відбувся завдяки ретельному підходу до проекту конструктиву і комбінованому агротехнічному догляду. □

Оксана Язикова

РУРАЛЬНІ ЛАНДШАФТИ ЖИВА НИВА

ОКСАНА ЯЗИКОВА,
ЛАНДШАФТНА ДИЗАЙНЕРКА

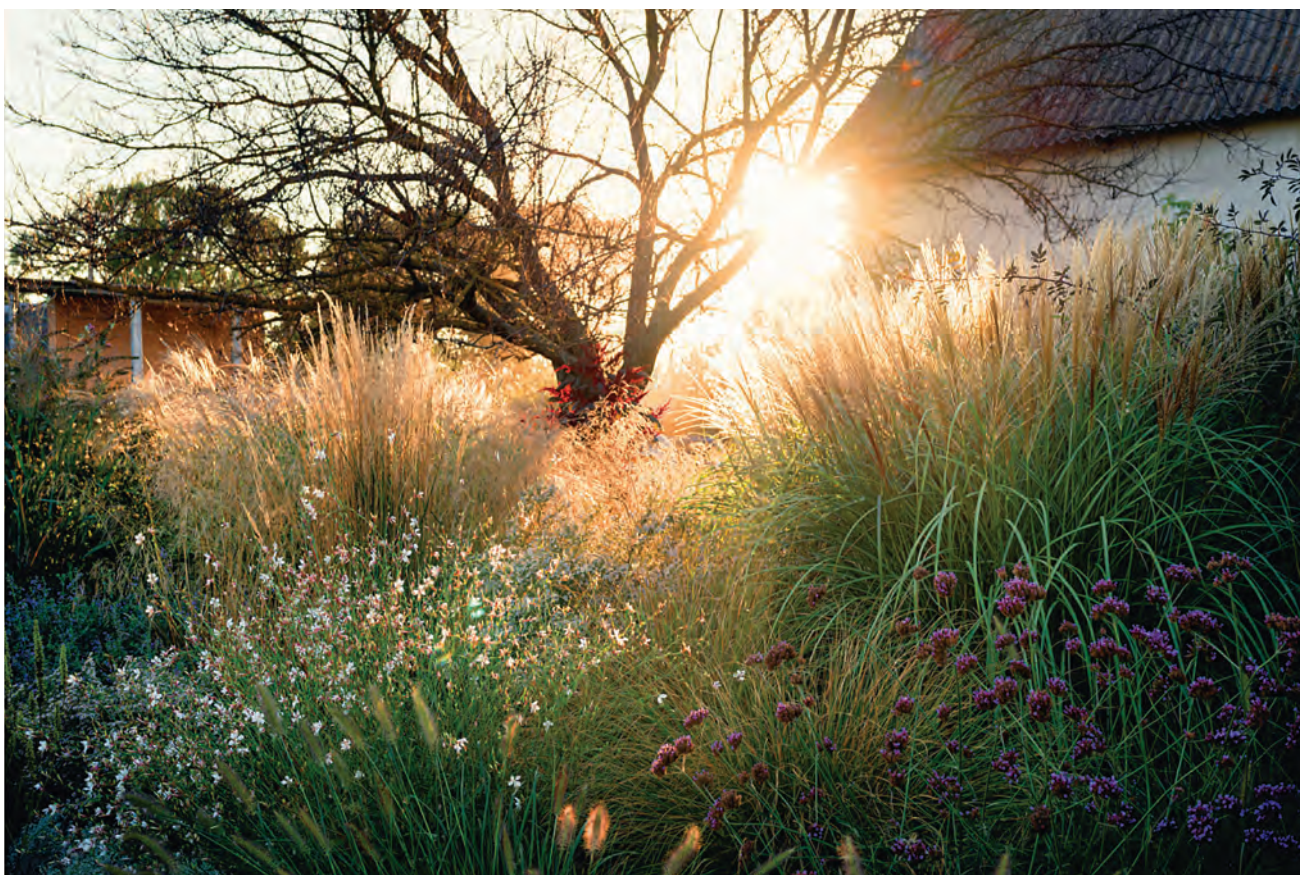

«Цей молодий сад був створений в травні 2022 року, в рік повномасштабного російського вторгнення. Замість того, щоб піддатися страху та депресії, почала планувати та створювати сад «Жива Нива». Цей сад, 20 соток, на той час став і зараз є для мене своєрідною терапією в цей не простий і тяжкий для всіх нас час, де я повністю відволікаюся і занурююсь в інший всесвіт.

Сад розташований на території нашої діючої сімейної агрокомпанії, яка вирощує органічну продукцію — на господарстві не використовуються гербіциди, пестициди чи добрива.

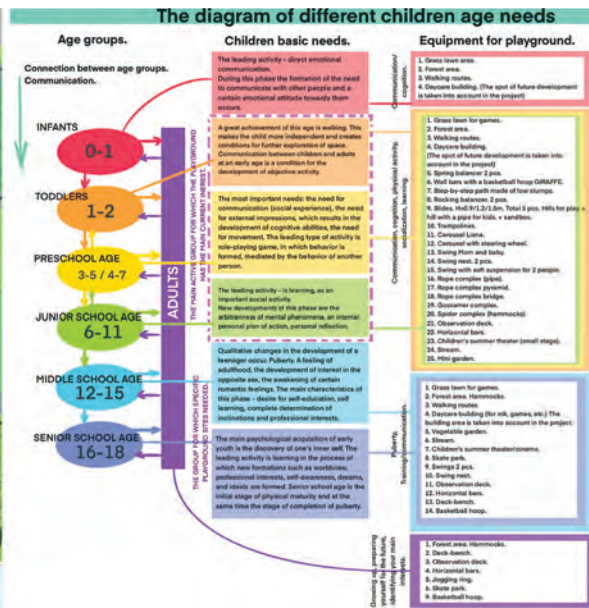
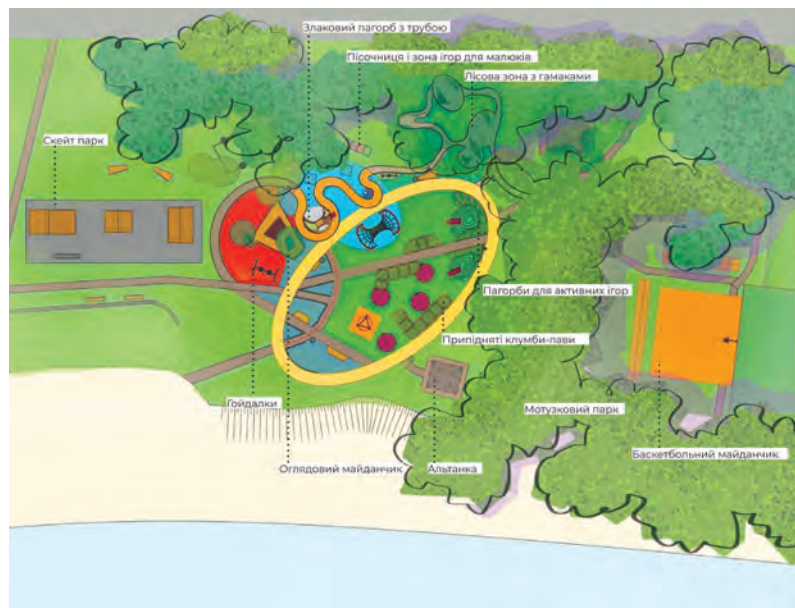

Проект поєднує простір аграрної ферми з миловидними біотопами, максимально природній, навіть дещо запущений, де я намагалася передати відчуття рідного, близького мені простору, простору мого дитинства, коли я з сестрою приїжджала до нашої бабусі.

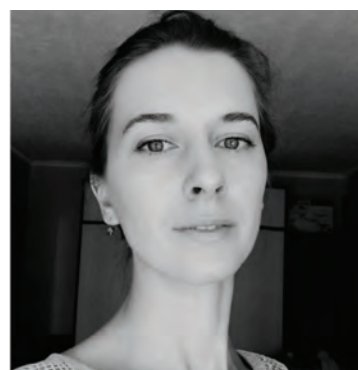
Тепер цей справді терапевтичний і натуралістичний простір відкритий для відвідування. Це лише маленька частина значно більшої території, яка незабаром оживе». □

Ольга Добровольська

Анна Саїр

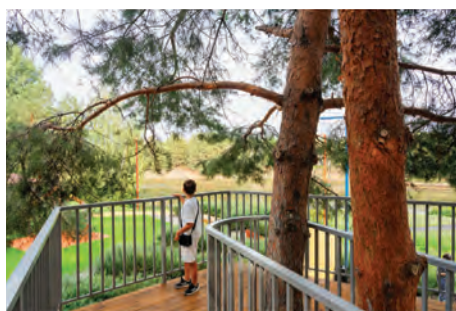
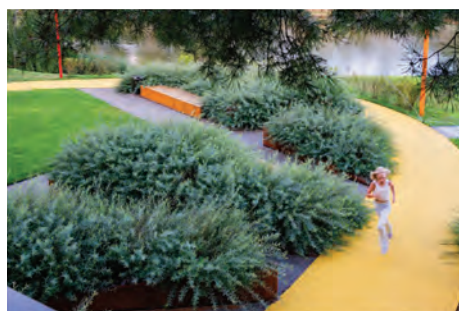

Віра Лонська

ДИТЯЧІ МАЙДАНЧИКИ RIVIERA VILLAGE KIDS CLUB

ЛАНДШАФТНЕ БЮРО DOBROVOLSKA

(ОЛЬГА ДОБРОВОЛЬСЬКА, АННА САЇР, ВІРА ЛОНСЬКА)

Теза проекту: «Який сенс дорослішати, якщо не дозволяти собі іноді впадати в дитинство» Доктор Хто.

Маючи в своєму користуванні дитячий майданчик, мешканці житлового містечка Рів'єра Віладж стикнулись з проблемою, що діти ігнорують його і не хочуть там гратись – застаріле обладнання не спонукало до цього і виглядало недоречним відносно існуючих умов.

Новий проект для житлового містечка розроблений в 2021 році.

Загальна площа території дитячого майданчика 2150 м.кв. Висаджено 20 дерев та 350 м.кв. зелених масивів.

Розташування території для дитячого майданчика поєднувало в собі безліч вигідних плюсів, але з певними завданнями, які необхідно було вирішити. Ми мали у розпорядженні чудовий краєвид на річку, вікові сосни (ціла лісосмуга) що обрамляють наш майданчик з заходу. Простору, сонячну, відкриту галявину та акцентні дерева. Додатково – досить просторий бетонний майданчик для спортивних ігор на півдні ділянки, яр та галявина у тіні дерев на півночі. Краса!

Близькість води – це чудово, але необхідно зробити її безпечною. На просторій сонячній галявині забезпечити тінь. Знайти місце для відпочинку різних вікових груп дітей. Не забути про дорослих. Поєднати загальну ідею простору з існуючим ландшафтом. Зберегти дорожньо-стежкову мережу. Реалізувати в межах обмеженого бюджету.

Насамперед хотілося відзначити на цій площині – певні межі, позначити територію – так з'явився овал. Він окреслює основну територію дитячого майданчика та поєднує в єдину композицію існуючу дорожньо-стежкову мережу. Овал виконує функцію спортивної доріжки, проводить яскраво-жовту лінію на полотні газону, сигналізуючи малюкам про те, де закінчується зона дитячих витівок. Але порушувати мамині заборони завжди так весело, особливо якщо тобі 4 роки і ти з гучним гоготом біжиш убік річки! І тому нам необхідний був візуальний бар'єр. Тут на допомогу прийшло те, до чого вже звикли жителі цього коттеджного містечка – мережа доріжок. Ми не хотіли змінювати звичні зручні маршрути, а вони у свою чергу формували хитромудрі візерунки в нашому овалі. І ми використали ці візерунки! Так з'явилися «човни та хвилі» і наш корабель щасливого дитинства став набувати своїх особистих рис! Динамічні клини на перетинах доріжок перетворилися на носи човнів, що гойдаються з ажурними хвилями тонких гілок верби пурпурової. Ця частина майданчика зупиняє шибеника і запрошує його посидіти на дерев'яних настилах (маму почекаати). На протилежному боці овалу таким природним стопером служать пагорби з гірками.

З'їхати яскраво-червоною гіркою або може навіть скотитися по смарагдовому пагорбу набагато цікавіше ніж просто тікати від мами!). Центральну частину овалу було вирішено віддати під ігри на газоні та невеликий, прихований тінню внутрішній дворик з піднятими лавами та природними насадженнями.

«Хто в дитинстві при погляді на широку, розлогу крону не думав про будиночок на дереві? – Кажуть автори. – Напевно, немає таких людей! І ми не є винятком. Тому ми вирішили піднятися до кронів дерев та організувати там майданчик для посиденьок, умовну щоглу та командний пункт нашого корабля дитинства. Створений верхній ігровий ярус в кронах дерев, як образ палуби, з якої відкривається дивовижна панорама на містечко і розвиває у дітей образне мислення. Нижня частина «палуби» утворила захищений від непогоди ігровий простір. Існуюча соснова діброва доповнена середнім і нижнім рослинним шаром з різноманітними кущами, що додає біорізноманіття в існуючий простір».

Біля підніжжя цього простору розмістили дитячу зону для зовсім маленьких із пісочницею та невеликим містком.

Тут, яскравою звивистою лінією, бере свій початок стежка, що веде нас у лісову частину дитячого майданчика. У лісі буде розміщено гамаки (зона відпочинку для дітей старшого віку). Також у майбутньому планується організація скейт парку на існуючій бетонній основі, мотузковий парк у зоні яру та баскетбольний майданчик із трибунами на галявині у тіні дерев та будиночок з ігровими кімнатами і лекторієм, де буде можливість проводити різні освітні і святкові заходи. Розроблений ще у 2021 році, цей проект надихнув усіх у коттеджному містечку на його створення. Може саме тому, не дивлячись ні на що майданчик поєднував людей та надавав сил та натхнення в створенні у досить не простий період 2022-2023 років. І зараз після свого урочистого відкриття ця територія дарує щастя та радість. Ми дуже любимо цей корабель дитинства! □

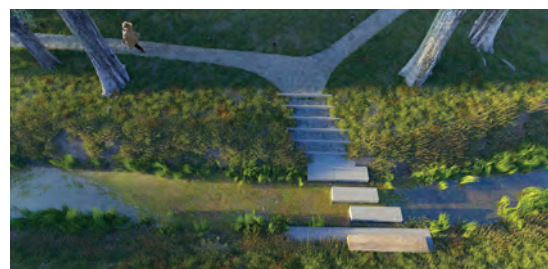
Антон Шургальський

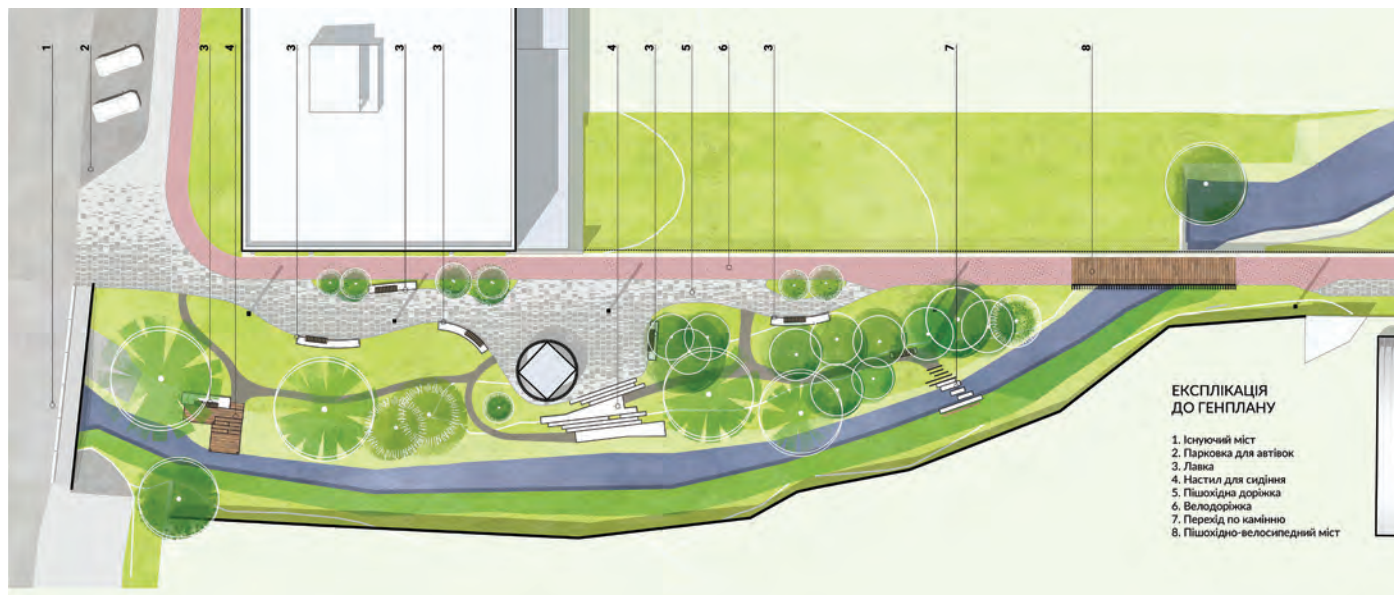

Віталія Баркар

СКВЕРИ, ВУЛИЦІ, ПЛОЩІ ПРОЕКТ СКВЕРУ НА БЕРЕЗІ р. ВІННИЧКА У ВІННИЦІ

**АНТОН ШУРГАЛЬСЬКИЙ,
ВІТАЛІЯ БАРКАР**

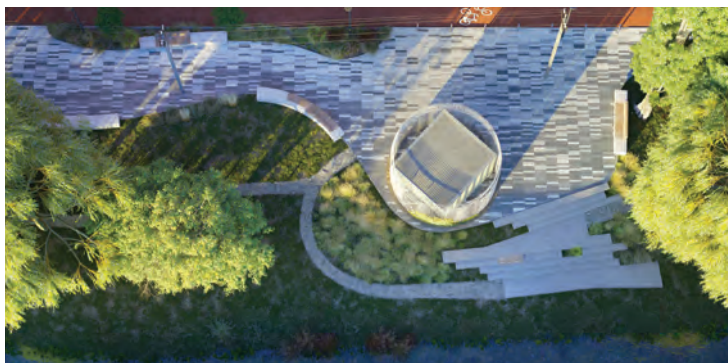

Ділянкою для проєктування став занедбаний, проте дуже популярний серед пішоходів та велосипедистів прохід між двома промисловими зонами. Він проходить уздовж берега малої річки Віннички, яка, за однією з версій, і дала назву місту Вінниця. Завдяки цьому сполученню легко можна потрапити з вулиці Коновальця на центральну набережну Рошен.

Проектування відбувалося з урахуванням «Концепції розвитку малих річок 2035», яка передбачає відновлення берегів, екосистем малих річок, мінімізацію штучних покриттів, боротьбу з інвазивними видами рослинності, інтеграцію річки в міський простір та, зрештою, надання городянам доступу до річки й можливостей для рекреації. Передбачено розділення велосипедного та пішохідного потоків, запроєктовано новий пішохідно-велосипедний міст.

Під час проєктування було досліджено та максимально збережено старі дерева: тополі, верби, горіхи. Проєкт скверу розроблено з урахуванням можливого розширення в майбутньому за рахунок ревіталізації прилеглих промислових територій. □

Ірина Подолян

Юлія Чемердовська

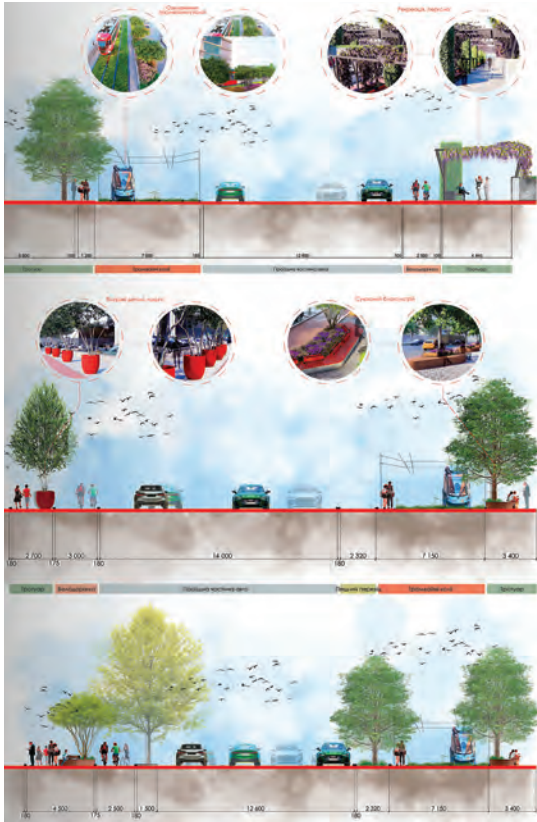
Діана Галатенко

Діана Москаленко

БЛАГОУСТРІЙ ВУЛИЦЬ ПРОЕКТ БЛАГОУСТРОЮ ВУЛ.ГЕНУЕЗЬКА В ОДЕСІ

СТУДІЯ АКВАГАРДЕН (ІРИНА ПОДОЛЯН, ЮЛІЯ ЧЕМЕРДОВСЬКА,
ДІАНА ГАЛАТЕНКО, ДІАНА МОСКАЛЕНКО, ОЛЬГА МДІВАНІ)

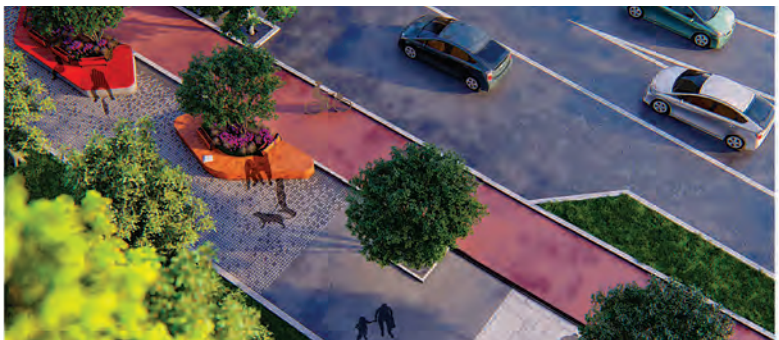
ЗАДАЧІ ПРОЕКТУ:

вулиця для людей (доступність, інклюзивність, зручність)

туристичний маршрут (впізнаваний унікальний яскравий дизайн)

зразок Європейського підходу (комфортне середовище для транспортних та пішохідних потоків, функціональне зонування, щільне озеленення вулиці)

Вулиця Генуезька — це важлива артерія переміщення пішоходів та автомобілів до Аркадії. Окрім автомобілів тут постійний потік туристів, мешканців міста, велосипедистів, пішоходів, які гуляють, рухають до Аркадії чи з Аркадії, відпочивають у кафе. □

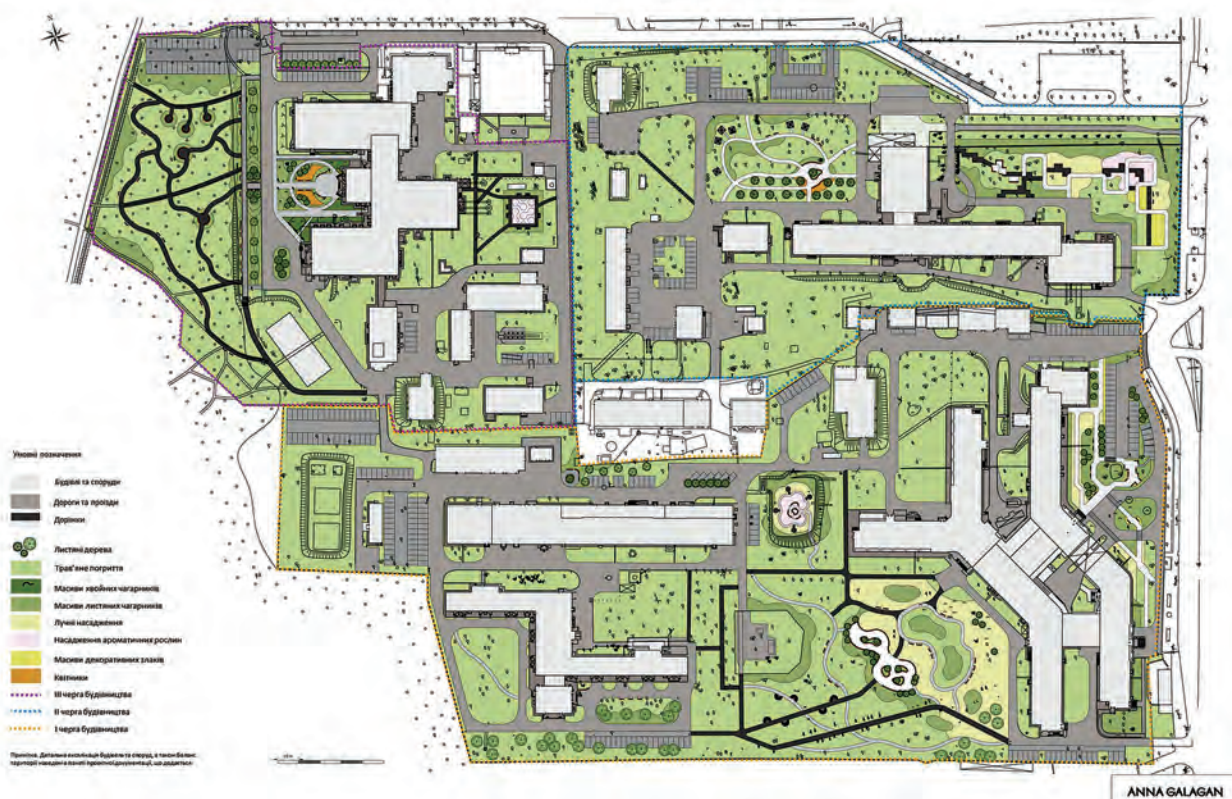
Анна Галаган

ТЕРАПЕВТИЧНИЙ ПРОСТІР КОНЦЕПЦІЯ (ПРОЕКТ) РЕКОНСТРУКЦІЇ ЛАНДШАФТУ ТРЬОХ ЛІКАРЕНЬ В М. ЧЕРНІГІВ

АННА ГАЛАГАН

ГЕНПЛАН

Це проект-трансформація досить занедбаної лікарняної території з хаотичним паркуванням на зелених зонах => на сучасний та комфортний лікувальний простір для відновлення і реабілітації з впорядкованими транспортними потоками та паркуванням. В результаті цієї трансформації лікарні отримають:

більш сучасний вигляд та 4 повноцінні лікарняні парки, 3 зони арома-терапії, 2135 м теринкурів та безліч фотозон

більш комфортний простір для пацієнтів, мед-персоналу і відвідувачів

озеленення працюватиме як частина лікувального процесу (садова терапія)

Створюючи цю концепцію, я ретельно вивчала і врахувала світовий досвід побудови лікарняних садів та вимоги до окремих елементів терапевтичного саду.

Проектні рішення включають оптимізацію водовідведення (дощові садочки і дренажні доріжки), екологічний підхід (збереження існуючих насаджень та мінімальне втручання в існуючі умови, застосування ТТЕ решітки в зонах паркування), принципи стійкого озеленення та мінімізацію догляду, квітучі пожежні проїзди тощо. □

формотворчі
рослини 25%

сезонно
тематичні
посадки 25%

живий
грунтокривний
шар 40%

ефемероїди
5%

динамічний ярус
5%

Ірина Подолян

Юлія Чемердовська

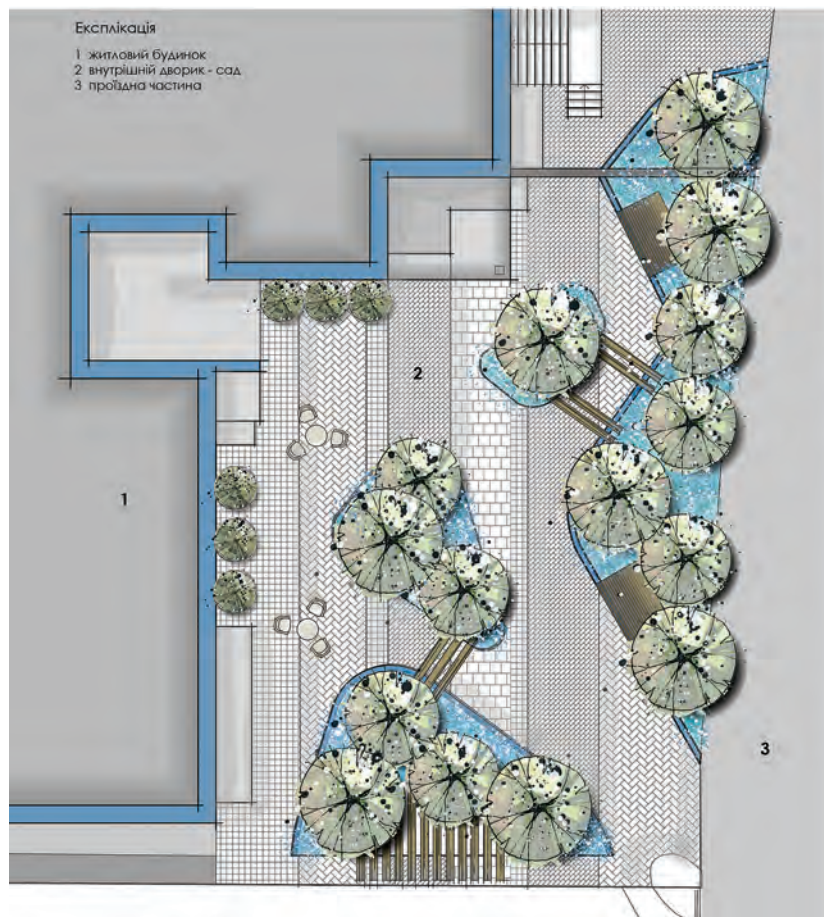

Анна Студенко

БЛАГОУСТРІЙ ЖИТЛОВОГО КОМПЛЕКСУ
ПРОЕКТ БЛАГОУСТРОЮ ЖК ПЛАТИНУМ,
М. ОДЕСА, ВУЛ. ФОНТАНСЬКА ДОРОГА

СТУДІЯ АКВАГАРДЕН

(ІРИНА ПОДОЛЯН, ЮЛІЯ ЧЕМЕРДОВСЬКА, АННА СТУДЕНКО)

Квітники

Дерева

Вуличні меблі

Шезлонги

Пергола

Покриття

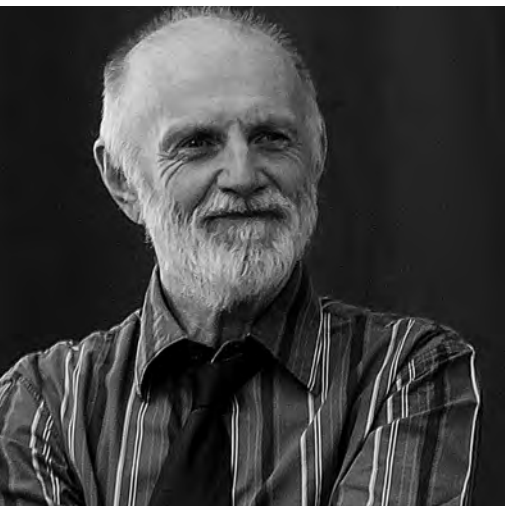

Місія — зберігати екосистеми, покращувати мікроклімат і створювати гармонійні та функціональні простори. Сприяти сталому розвитку та підвищувати якість життя для майбутніх поколінь. Відновлювати природний баланс, інтегруючи екологічні рішення у простір, зберігати ресурси, підтримувати біорізноманіття та створювати умови для комфортного життя.

ПОТЕНЦІАЛ

1. відчуття природної енергії в межах
2. соціальна взаємодія та відпочинок в умовах урбанізованого простору міста
3. рекреаційні зони в умовах щільної забудови
4. озеленення сприяє сталому розвитку екологічно чистого середовища
5. оптимізоване використання простору на невеликій площі
6. доступність, інклюзивність, можливість заїзду спеціалізованої техніки

Марк Гелдоф (Бельгія) – архітектор, містобудівельник та дизайнер з досвідом роботи у сфері мобільності

Сквер у районі «woonerf» Ter Doenaert в селі Марке, Кортрейк.
Проект зовнішнього вигляду Марка Гелдофа, 1978 р., фото з архіву автора, 1985 р.
Square in the "woonerf" district Ter Doenaert in village Marke, Kortrijk.
Design outdoor Marc Geldof, 1978, photo from the author's archive, 1985

АРХІТЕКТОР МАРК ГЕЛДОФ: ПРОЄКТУВАТИ КРАСИВІ МІСЬКІ ПРОСТОРИ – ВЖЕ ЗАМАЛО!

ARCHITECT MARC GELDOLF: DESIGNING BEAUTIFUL URBAN SPACES IS NO LONGER ENOUGH!

Інтерв'ю: L&A
Фото: Marc Geldof

КАР'ЄРА ТА НАТХНЕННЯ

L&A Марку, що привело Вас до професії містобудування та архітектури? Якесь подія чи людина вплинула на цей вибір?

M.G.: Мушу зізнатися, що мене ніколи особливо не приваблювало проектування саме будівель, що є основною роботою для багатьох архітекторів. Натомість мене цікавило те, як люди живуть і соціально взаємодіють у просторі. Міське планування та урбаністика інтригували мене більше, ніж архітектура, яку я вивчав спочатку. Пізніше я продовжив вивчати урбаністику, що на той час було додатковими двома роками. Для мого останнього проекту я працював над планом міста Антверпен.

L&A Чи є якісь архітектурні проекти або архітектори, які надихають вас на творчість?

M.G.: Архітектор, чиє життя і творчість надихали і продовжують надихати мене, – фінський архітектор Алвар Аалто. Але, як я вже казав, урбанізм і

CAREER AND INSPIRATION

L&A What led you to the profession of urban planning and architecture? Was it an event or person that influenced this choice?

M.G.: I have to confess that I was never particularly drawn to designing buildings, which is the main focus for many architects. Instead, my interests were in how people live and socially interact within space. Urban planning and urbanism intrigued me more than architecture, which I studied initially. Later, I went on to study urbanism, which at the time was an additional two years. For my final project, I worked on a plan for the city of Antwerp.

L&A Are there any architectural projects or architects that inspire your work?

M.G.: The architect, whose life and works inspired and still inspire me, is Finnish architect Alvar Aalto. But as I said before, urbanism and planning were my professional life, and it was shaped strongly by innovative works of my older colleagues here in Belgium, like Jef

планування були моїм професійним життям, і воно значною мірою формувалося під впливом інноваційних робіт моїх старших колег тут, у Бельгії, таких як Джеф ван ден Брук, який проклав шлях до просторового стратегічного планування. Протягом останніх 20-30 років мене найбільше надихав Ян Гел, данський архітектор, який зосередився на тому, як люди поведуться в містах і що їм потрібно від міського простору. Коли люди йдуть на роботу чи навчання, вони, як правило, швидко пересуваються через публічні простори, але якщо ці простори приваблюють, вони можуть звернути увагу на них на зворотному шляху, можливо, затриматися, щоб насолодитися площею чи вулицею. З часом публічні простори можуть навіть сприяти соціальній взаємодії — люди зупиняються, сідають, можливо, випивають каву. Робота Гела підкреслює, що міські простори можуть еволюціонувати від суто функціональних до соціальних центрів, і це філософія, в яку ми віримо в ALPS. Ми прагнемо модернізувати громадські простори як у Ризі, так і в менших містах і селах.

У той час у Нідерландах студенти та молоді архітектори почали експериментувати з громадським простором. Народилася концепція «woonerf»*, з'явилися перші втручання у вуличний простір. Це був період інтенсивних контактів на конференціях. Там я знайшов першу книгу Яна Гела «Життя між будівлями» в нідерландському перекладі. До речі, нідерландська була першою мовою, на яку була перекладена ця книга!

L&A Ви є одним із засновників ALPS у Ризі. Що привело вас працювати в Латвію?

М.Г.: Це трохи довга історія. Спочатку я працював над проектами в Ризі через свою компанію, бо в той час фламандський уряд підтримував Латвію, Литву та Естонію в процесі їхньої інтеграції до Європейського Союзу. Вони надавали фінансування для різних проектів, у тому числі й для регіонального планування. Латвія звернулася за підтримкою в розробці планів регіональної структури, тож фламандський уряд організував конкурс на ці кошти. Нам пощастило виграти фінансування, і ми працювали над проектом у латвійському регіоні Відземе протягом двох років. Це призвело до подальших проектів, що продовжило нашу роботу там загалом на три роки.

За цей час я познайомився з моєю латвійською партнеркою, яка вивчала ландшафтну архітектуру. Після того, як вона закінчила навчання у 2005 році, ми заснували практику ландшафтно-архітектури, працюючи з невеликими відкритими просторами, інтер'єрами та урбаністичними акціями. У 2006 році я завершив свій проект у Латвії, залишив роботу в Брюгге і приєднався до нашого ательє в Ризі. У 2007 році ми розпочали наш перший масштабний проект у Ризі, який ознаменував наш перехід до більших міських забудов та активної урбаністики.

Vanden Broek, who paved the way for spatial strategic planning. Over the past 20-30 years, I've been most inspired by Jan Gehl, a Danish architect who focused on how people behave in cities and what they need from urban spaces. When people go to work or school, they tend to move quickly through public spaces, but if those spaces are engaging, they may take notice on their way back, perhaps lingering to enjoy a square or street. Over time, public spaces can even foster social interactions—people will stop, sit, maybe have a coffee. Gehl's work emphasizes that urban spaces can evolve from being purely functional to social hubs, and this is a philosophy we believe in at ALPS. We aim to upgrade public spaces, both in Riga and in smaller cities and villages.

At that time, in the Netherlands, students and young architects started doing experiments in public space. The concept of “woonerf” was born, and the first interventions in streets became visible. It was a period of intense contacts in conferences. There, I found the first book of Jan Gehl “Life between buildings”, in Dutch translation. And Dutch was the first language in which the book was translated.

L&A You're one of the founders of ALPS in Riga. What brought you to work in Latvia?

M.G.: It's a bit of a long story. I was initially working on projects in Riga through my company, and at the time, the Flemish government was supporting Latvia, Lithuania, and Estonia as they integrated into the European Union. They provided funding for various projects, including regional planning. Latvia had requested support for developing regional structure plans, so the Flemish government organized a competition for these funds. We were fortunate to win the funding and worked on a project in Vidzeme for two years. This led to further projects, extending our work there for a total of three years.

During this time, I met my Latvian partner, who was studying landscape architecture. After she finished her studies in 2005, we founded landscape architecture practice, working with small-scale outdoor spaces, interiors and urban actions. In 2006, I wrapped up my project in Vidzeme, retired from my work in Bruges and joined our atelier in Riga. In 2007, we joined our first large-scale project in Riga, which marked our transition to larger urban developments and active urbanism.

* Вулиця для життя Woonerf («вулиця для життя») — голландський термін, що означає спільний простір, створений для пішоходів, велосипедистів і автомобілів, що рухаються на низькій швидкості. Як правило, це вулиці без бордюрів і тротуарів, а рух транспорту сповільнюється завдяки розміщенню дерев, кущів, паркувальних зон та інших перешкод на вулиці.

Межа громадського простору та палісадника в Тер Доенаерта. Архітектор Жак Ланно, фото з архіву автора, 1985 р.
The edge of the public space and the front garden in Ter Doenaert. Architect Jacques Lanno. Photo from the author's archive, 1985

Яуна Тейка
Car free public space
in housing Jaunā
Teika, design ALPS
ainavu darbnīca,
photo from ALPS
archives, 2019.

L&A Ваше ательє в першу чергу займається ландшафтною архітектурою. Як урбаніст і архітектор, як Ви бачите взаємодію між цими двома професіями?

М.Г.: ALPS наш основний фокус — ландшафтна архітектура, але, працюючи в міському контексті, ми неминуче стикаємося з урбаністичними викликами — трафіком, соціальними проблемами та іншими питаннями, пов'язаними з міською трансформацією. У таких випадках ми часто спираємося на філософію Яна Геля, особливо щодо руху та мобільності. Одна з ключових ідей полягає в тому, щоб мінімізувати присутність автомобілів у центрі міських проєктів, створюючи там, де це можливо, безпечніші, більш сприятливі для пішоходів простори.

Наприклад, у Латвії рідко можна побачити дітей, які їдуть до школи на велосипеді. Натомість батьки, як правило, відвозять їх на машинах, ймовірно, через те, що вулиці не вважаються безпечними. Як ландшафтні архітектори та містобудівники, ми несемо відповідальність за створення публічних просторів, де ходити пішки та їздити на велосипеді безпечно. Це сприяє не лише кращому міському життю, але й здоровішим звичкам для дітей та дорослих. Йдеться про те, щоб дати людям можливість пересуватися автономне, не залежачи від автомобілів.

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ

L&A Які сучасні тенденції в міському плануванні, на Вашу думку, є найбільш важливими для майбутнього міст?

М.Г.: Якщо узагальнити, то однією з найважливіших тенденцій є збільшення участі громадськості в міському плануванні. У Ризі є райони, де місцеві громади активно працюють над покращенням свого оточення. Такі місцеві ініціативи у поєднанні з хорошою комунікацією з міською владою мають важливе значення для покращення якості життя в містах. У 2011-2012 роках ми запустили

L&A Your atelier primarily focuses on landscape architecture. As urbanist and architect, how do you see the interaction between these two professions?

M.G.: At ALPS, our main focus is landscape architecture, but when working in an urban context, we inevitably deal with urban challenges—traffic, social issues, and other issues related to urban transformation. In such cases, we often draw from Jan Gehl's philosophy, especially regarding traffic and mobility. One key idea is to minimize the presence of cars in the heart of urban projects, allowing for safer, more pedestrian-friendly spaces where.

For example, in Latvia, it's rare to see children biking to school. Instead, parents tend to drive them, likely because the streets aren't considered safe. As landscape architects and urban planners, it's our responsibility to create public spaces where walking and biking are safe options. This promotes not only better urban living but also healthier habits for children and adults alike. It's about giving people the possibility to move around autonomously, without depending on cars.

TRENDS AND CHALLENGES

L&A What current trends in urban planning do you think are the most important for the future of cities?

M.G.: If I were to summarize, one crucial trend is increasing public participation in urban planning. Here in Riga, there are neighbourhoods where local communities are actively working to improve their surroundings. These kinds of local initiatives, combined with good communication with city authorities, are essential for improving the quality of life in urban areas. In 2011-2012 we launched an innovative educational program "Create Riga!", which gathered an interdisciplinary group of professionals, inhabitants and city authorities. This turned into a unique collaborative experience, which facilitated the participative planning and design process, reaching out nowadays. Fig 5 and 6 In my view it's a great example of how cities can involve residents in decision-making, making the whole process more transparent. Too often, decisions are made behind closed doors, and that's something we need to change.

Another trend, particularly in Western Europe, is the shift toward strategic urban planning. It's no longer just about designing beautiful spaces; it's about developing a long-term strategy to bring those visions to life. Urban planning must have a clear road map, and this process can take decades. The challenge is maintaining consistency, especially as political leadership changes every few years. New politicians often alter priorities, which can derail long-term plans. A solid strategy helps mitigate that risk.

TECHNOLOGY IN URBAN PLANNING

L&A How do new technologies influence the urban planning process? Do you use things like artificial intelligence?

інноваційну освітню програму «Створи Ригу!», яка об'єднала міждисциплінарну групу професіоналів, мешканців та міську владу. Це перетворилося на унікальний досвід співпраці, який сприяв спільному плануванню та проектуванню, що триває і сьогодні. На мою думку, це чудовий приклад того, як міста можуть залучати мешканців до прийняття рішень, роблячи весь процес більш прозорим. Занадто часто рішення приймаються за зачиненими дверима, і це те, що ми повинні змінити.

Іншою тенденцією, особливо в Західній Європі, є перехід до стратегічного міського планування. Йдеться вже не просто про проектування красивих просторів, а про розробку довгострокової стратегії для втілення цього бачення у життя. Міське планування повинно мати чітку дорожню карту, і цей процес може тривати десятиліттями. Виклик полягає у підтримці послідовності, особливо в умовах, коли політичне керівництво змінюється кожні кілька років. Нові політики часто змінюють пріоритети, що може звести нанівець довгострокові плани. Надійна стратегія допомагає зменшити цей ризик.

ТЕХНОЛОГІЇ В МІСЬКОМУ ПЛАНУВАННІ

L&A Як нові технології впливають на процес міського планування? Чи використовуєте ви такі речі, як штучний інтелект?

M.G.: Я не дуже добре знаюся на штучному інтелекті, тому не можу сказати, як його застосовують у міському плануванні. Однак, одним з головних досягнень, яке трансформувало нашу сферу, є використання супутникових даних та цифрового картографування. Сьогодні планувальники мають доступ до детальних, багатоваріантних карт зі своїх комп'ютерів, які надають життєво важливу інформацію про все — від інфраструктури до зонування. Раніше нам доводилося відвідувати різні відомства, щоб зібрати всі ці дані, але тепер вони доступні на кінчиках наших пальців. Ця діджиталізація робить процес планування набагато ефективнішим і комплекснішим.

ЕКОЛОГІЧНА СТАЛІСТЬ

L&A Що ви думаєте про концепцію «зелених міст» і як її можна реалізувати на практиці?

M.G.: Зростаючий вплив зміни клімату є серйозним викликом, особливо в містах, де температура може бути значно вищою, ніж у сільській місцевості, через антропогенне середовище. Щоб пом'якшити цю проблему, нам потрібно включити більше «блакитної» та «зеленої» інфраструктури — водопостачання та озеленення — у міське планування. Це може допомогти знизити температуру і поліпшити загальну якість життя.

Деякі міста, такі як Гамбург, вже працюють над цією концепцією. Вони створили зелений пояс навколо міста із зеленими коридорами, що

M.G.: I'm not well-versed in artificial intelligence, so I can't say how it's being applied in urban planning. However, one major advancement that has transformed our field is the use of satellite data and digital mapping. Today, planners can access detailed, layered maps from their computers, providing vital information about everything from infrastructure to zoning. It used to be that we had to visit various departments to gather all this data, but now it's available at our fingertips. This digitalization makes the planning process much more efficient and comprehensive.

ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY

L&A What do you think about the concept of 'green cities,' and how can it be put into practice?

M.G.: The increasing impact of climate change presents a major challenge, particularly in cities where temperatures can be significantly higher than in the countryside due to the built environment. To mitigate this, we need to incorporate more «blue» and «green» infrastructure — water and greenery — into urban planning. This can help lower temperatures and improve the overall quality of life.

Some cities, like Hamburg, are already working on this concept. They've created a green belt around the city, with green corridors leading into the centre, so residents have easy access to both urban green spaces and the surrounding countryside. This idea of integrating nature into the city is something that should be adopted more widely. In Riga, we've proposed similar green structure plans through ALPS, though there's still much work to be done in this area.

FUTURE CITIES

L&A How do you see the cities of the future? What key elements will contribute to their success?

M.G.: One of the most important shifts will be moving away from car-centric planning. For too long, urban design has prioritized roads and cars. We need to flip this approach and design cities from the perspective of pedestrians. When you focus on the pedestrian, you automatically create better public spaces and integrate green and blue infrastructure. The car should come second — parking can be placed on the outskirts

Вулиця Барона
Revitalisation of
Barona street in the
historical centre of
Riga, design ALPS
ainavu darbnīca,
photo from ALPS
archives, 2016.

ведуть до центру, щоб мешканці мали легкий доступ як до міських зелених зон, так і до навколишньої сільської місцевості. Ця ідея інтеграції природи в місто — це те, що варто було б прийняти більш широко. У Ризі ми запропонували подібні плани озеленення через ALPS, хоча в цій сфері ще багато роботи попереду.

МІСТА МАЙБУТНЬОГО

L&A Якими ви бачите міста майбутнього? Які ключові елементи сприятимуть їхньому успіху?

М.Г.: Однією з найважливіших змін буде відхід від автомобілецентричного планування. Занадто довго в міському дизайні пріоритетом були дороги та автомобілі. Нам потрібно змінити цей підхід і проектувати міста з точки зору пішоходів. Коли ви зосереджуєтесь на пішоходах, ви автоматично створюєте кращі громадські простори та інтегруєте зелену і синю інфраструктуру. Автомобіль має відходити на другий план — парковки можна розміщувати на околицях районів або в підземних гаражах. Така зміна мислення має вирішальне значення, якщо ми хочемо, щоб наші міста були більш придатними для життя і сталими.

СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ МІСЬКОГО ПЛАНУВАННЯ

L&A Чи може міське планування допомогти вирішити соціальні проблеми, такі як нерівність, доступність житла та інфраструктура для всіх?

М.Г.: Безумовно. Міське планування може відігравати значну роль у вирішенні соціальних питань, особливо якщо воно стає більш орієнтованим на громаду. Публічні зустрічі та обговорення з мешканцями дозволяють планувальникам краще зрозуміти потреби різних районів і приймати більш обґрунтовані рішення. Коли мешканці беруть активну участь у процесі планування, соціальні питання, такі як доступність житла та інфраструктура, можуть бути вирішені більш ефективно. Ключовим моментом є забезпечення прозорості міського планування та залучення громадськості, щоб воно не лише відображало інтереси кількох людей, але й слугувало інтересам всієї громади.

L&A Як ви враховуєте інтереси різних верств населення при розвитку міського простору?

М.Г.: Один з методів, який ми використовуємо — це рольові вправи під час громадських зустрічей. У цих вправах учасники беруть на себе ролі різних суспільних груп — заможних людей, малозабезпечених сімей, людей похилого віку тощо — і висловлюють свої потреби з цієї точки зору. Це дозволяє краще зрозуміти та збалансувати різноманітні потреби громади при проектуванні міського простору. Джейн Джейкобс також підкреслила важливість змішаних районів, з різноманітністю у доходах, віці, етнічній приналежності та навіть типах будівель. Таке поєднання призводить до створення яскравих, активних гро-

Площа Аґненскалс RR
Visualisation of car-free square in front of Agenskal's market, design Create Riga, from ALPS archives, 2012.

of neighbourhoods or in underground garages. This change in mindset is crucial if we want our cities to be more liveable and sustainable.

SOCIAL ASPECTS OF URBAN PLANNING

L&A Can urban planning help address social issues such as inequality, housing affordability, and infrastructure for all?

M.G.: Absolutely. Urban planning can play a significant role in tackling social issues, especially if it becomes more community-focused. Public meetings and discussions with residents allow planners to better understand the needs of different neighbourhoods and make more informed decisions. When residents are actively involved in the planning process, social issues like housing affordability and infrastructure can be more effectively addressed. The key is to ensure that urban planning is transparent and participatory, so that it doesn't just reflect the interests of a few but serves the broader community.

L&A How do you take into account the interests of different sections of society when developing urban spaces?

M.G.: One method we've used, inspired by the work of people like Peter Fink, is role-playing exercises during community meetings. In these exercises, participants take on the roles of different societal groups — wealthy individuals, low-income families, seniors, etc. — and express their needs from that perspective. This allows us to better understand and balance the diverse needs of a community when designing urban spaces. Jane Jacobs also emphasized the importance of mixed neighbourhoods, with diversity in income, age, ethnicity, and even the types of buildings. A mix like this leads to vibrant, active communities where everyone feels included.

LOCAL CONTEXT AND INTERNATIONAL EXPERIENCE

L&A You've worked in different European countries, like Belgium and Latvia. How do the peculiarities

мад, де кожен відчуває себе включеним у життя. Місцевий контекст і міжнародний досвід **L&A Марку, Ви працювали в різних європейських країнах, зокрема в Бельгії та Латвії. Як особливості міського планування в цих країнах впливають на ваші проекти? Чим вони відрізняються від інших європейських міст?**

М.Г.: Звісно, є відмінності, навіть між такими сусідніми країнами, як Нідерланди та Бельгія. У Нідерландах житлове будівництво часто фінансується великими компаніями, наприклад, пенсійними фондами, що призводить до більш компактного міського планування. Площа будинків обмежена через щільність населення, і це призводить до дуже компактних міст з відкритими сільськими ландшафтами за їхніми межами. У Бельгії підхід інший, з більш розосередженою забудовою і поєднанням різних видів використання — житлові будинки, фабрики і сільське господарство — в одному ландшафті.

У Латвії було цікаво спостерігати, наскільки різним може бути міське планування в пострадянському контексті, де багато будівель були в поганому стані, коли я вперше приїхав. Хоча було досягнуто значного прогресу, особливо приватними особами, все ще є місце для вдосконалення того, як державні органи влади керують міським розвитком. Ці відмінності вимагають від нас, планувальників, адаптувати наші стратегії та тісно співпрацювати з місцевими громадами, щоб наші проекти відповідали конкретним потребам регіону.

L&A Чи допомагає робота в різних країнах розвивати міждисциплінарний підхід до архітектури?

М.Г.: Безумовно. Одне з моїх перших місць роботи було в Нідерландах, де я працював у фірмі, де працювало близько 50 осіб. Унікальність цього офісу полягала в його міждисциплінарному підході — там працювали не лише архітектори, але й ландшафтні архітектори, біологи, інженери з дорожнього руху, соціологи та юристи. Під час роботи над важливими проектами ми збиралися всією командою і обговорювали різні аспекти з точки зору кожної дисципліни. Соціологи, наприклад, відігравали вирішальну роль у розумінні соціальної динаміки районів, тоді як інженери-транспортники зосереджувалися на питаннях мобільності. Цей досвід навчив мене важливості співпраці і того, як різні сфери можуть сприяти створенню кращого міського простору. З роками я побачив, як такий міждисциплінарний підхід збагачує процес планування, забезпечуючи збалансоване врахування всіх аспектів — соціальних, екологічних і технічних.

ІНТЕГРАЦІЯ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ МІСЬКИЙ КОНТЕКСТ

L&A Чи враховують ваші проекти виклики інтеграції міст у ширші транспортні та інфраструктурні мережі Європи?

of urban planning in these countries influence your projects? How do they differ from other European cities?

M.G.: There are definitely differences, even between neighbouring countries like the Netherlands and Belgium. In the Netherlands, housing is often financed by large companies like pension funds, which leads to a more compact urban design. The square footage of homes is limited because of the population density, and this results in very compact cities with open, rural landscapes beyond their borders. In Belgium, the approach is different, with more dispersed housing and a mix of uses — homes, factories, and agriculture all sharing the same landscape.

In Latvia, it was interesting to observe how different urban planning could be in the post-Soviet context, where many buildings were in poor condition when I first arrived. While a lot of progress has been made, particularly by private citizens, there's still room for improvement in how public authorities manage urban development. These differences require us as planners to adapt our strategies and work closely with local communities to ensure our projects meet the specific needs of the region.

L&A Does working in different countries help to develop an interdisciplinary approach to architecture?

M.G.: Absolutely. One of my first jobs was in the Netherlands, where I worked at a firm with about 50 people. What made that office unique was its interdisciplinary approach — they had not only architects but also landscape architects, biologists, traffic engineers, sociologists, and lawyers. For important projects, we would sit together as a team and discuss the various aspects from each discipline's perspective. The sociologists, for example, played a crucial role in understanding the social dynamics of neighbourhoods, while the traffic engineers focused on mobility issues.

That experience taught me the importance of collaboration and how different fields can contribute to creating better urban spaces. Over the years, I've seen how this interdisciplinary approach enriches the planning process, ensuring that all aspects — social, environmental, and technical — are considered in a balanced way.

Площа Агненскалнс
сьогодні
Agenskalns square
today, design LAAGA
architects,
Photo Ikaras Kublins

М.Г.: Так, особливо в проектах, які стосуються великих міст, нам часто доводиться враховувати проблеми інтеграції місцевих транспортних систем з європейськими мережами. Це може включати в себе все — від покращення місцевого громадського транспорту до розгляду міжнародних залізничних та автомобільних сполучень. Одним із викликів є забезпечення того, щоб міста зберігали свій унікальний характер, одночасно адаптуючись до більших інфраструктурних вимог. Це балансування між модернізацією та збереженням місцевої ідентичності.

L&A Чи існують у Латвії та Бельгії якісь унікальні проблеми міського планування порівняно з іншими європейськими регіонами?

М.Г.: Кожна країна, безумовно, має свої власні виклики. У Латвії, наприклад, однією з постійних проблем є те, що багато громадських просторів та інфраструктурних проектів все ще потребують значної модернізації. Хоча приватні ініціативи допомогли в деяких сферах, все ще бракує державних інвестицій у модернізацію цих просторів. На противагу цьому, Бельгія має більше ресурсів і давні традиції міського планування, але вона також стикається з проблемами, пов'язаними з щільністю населення і балансом між зростанням міст і збереженням сільських ландшафтів.

ПОСТРАДЯНСЬКИЙ КОНТЕКСТ

L&A Марку, ми щиро вдячні за Вашу підтримку України та візит до Києва в такі складні часи. Як, на Вашу думку, особливості пострадянських міст впливають на процес містобудування, і які найбільш перспективні напрямки розвитку міського середовища в Україні?

М.Г.: Це складне питання. Коли я вперше відвідав Ригу, я помітив, що багато будівель перебувають у дуже поганому стані, що є загальною рисою пострадянських міст. З часом багато з цих будівель було відреставровано, часто приватними особами. Однак у громадській інфраструктурі все ще існують прогалини, особливо коли йдеться про такі речі, як утримання доріг та громадські простори. У деяких районах цими просторами керують державні органи влади або державні компанії, але їм часто бракує фінансових ресурсів або нагальної потреби у покращенні.

Однією з проблем, яка виділяється в пострадянському контексті, є управління — існує потреба в кращій організації та чіткіших інструментах для стимулювання приватних і державних інвестицій у міські простори. Це стосується як Латвії, так і України. В Україні потенціал для розвитку міст величезний, особливо в умовах, коли міста прагнуть відбудови та модернізації. Існує можливість запровадити нові, стратегічні моделі планування, які можуть стосуватися як фізичної перебудови міст, так і соціальних аспектів міського життя. □

INTEGRATION INTO THE EUROPEAN URBAN CONTEXT

L&A Do your projects take into account the challenges of integrating cities into Europe's broader transport and infrastructure networks?

M.G.: Yes, especially in projects that deal with larger urban contexts, we often have to consider the challenges of integrating local transport systems with European networks. This can include everything from improving local public transportation to considering international rail and road connections. One of the challenges is ensuring that cities maintain their unique character while adapting to larger infrastructure demands. It's a balancing act between modernization and preserving local identity.

L&A Are there any unique urban planning challenges in Latvia and Belgium compared to other European regions?

M.G.: Each country certainly has its own challenges. In Latvia, for example, one ongoing issue is that many public spaces and infrastructure projects still need significant upgrades. While private initiatives have helped in some areas, there's still a lack of public investment in modernizing these spaces. In contrast, Belgium has more resources and a long tradition of urban planning, but it also faces challenges related to population density and the balance between urban growth and preserving rural landscapes.

POST-SOVIET CONTEXT

L&A We are sincerely grateful for your support of Ukraine and your visit to Kyiv during such difficult times. In your opinion, how do the characteristics of post-Soviet cities influence the urban planning process, and what are the most promising directions for the development of the urban environment in Ukraine?

M.G.: That's a complex question. When I first visited Riga, I noticed that many buildings were in very poor condition, a common feature in post-Soviet cities. Over time, many of these buildings have been restored, often by private citizens. However, there's still a gap in public infrastructure, particularly when it comes to things like road maintenance and public spaces. In some areas, public authorities or state-owned companies manage these spaces, but they often lack the financial resources or the urgency to make improvements.

One issue that stands out in the post-Soviet context is governance — there's a need for better organization and clearer tools to stimulate private and public investment in urban spaces. This is true for both Latvia and Ukraine. In Ukraine, the potential for urban development is enormous, especially as cities look to rebuild and modernize. There's an opportunity to introduce new, strategic planning models that could address both the physical rebuilding of cities and the social aspects of urban living. □

LANDSCAPE FESTIVAL BERGAMO

5-21 SEPTEMBER 2025

NEW URBAN ECOSYSTEM

EDUCATIONAL EVENTS

GARDEN MASTERCLASS

*The art of choosing the right tree for place and function,
using different urban case studies*

Monastero di Astino, Bergamo - 17 September 2025

with

Henrik Sjöman (Sweden)

URBAN PLANNING ECOSYSTEM

Biblioteca Angelo Mai, Bergamo - 18 September 2025

with

Francesco Ferrini (Italy), Henrik Sjöman (Sweden), Giacomo Guzzon (UK)

INTERNATIONAL SEMINAR

Gardener and Plant Designer.

How we can create a healthy collaboration

Sala Piatti, Bergamo - 18 September 2025

with

**Tom Stuart-Smith (UK), Katy Merrington (UK),
Fernando Martos (Spain) Carlos Rodriguez (Spain)**

INTERNATIONAL MEETING OF LANDSCAPE AND GARDEN

New Urban Ecosystem

Teatro Sociale, Bergamo - 19/20 September 2025

with

**Sarah Price (UK), Jon Hazelwood (Australia), Mariana Siqueira (Brazil),
Aniket Bhagwat (India), Gioia Gibelli (Italy), Florian Strauss (Germany),
James Hitchmough (UK), Kathryn Gustafson (UK), APIARY Studio (USA)**

www.landscapefestival.it

Текст, фото: Анна ЄСІНА,
авторка саду,
ландшафтна дизайнерка
[https://www.tiktok.com/@florenville8?](https://www.tiktok.com/@florenville8?_t=ZM-8wDE9k5rT2V&_r=1)
[_t=ZM-8wDE9k5rT2V&_r=1](https://www.tiktok.com/@florenville8?_t=ZM-8wDE9k5rT2V&_r=1)

КОЛЕКЦІЙНИЙ САД АННИ ЄСІНОЇ

ІСТОРІЯ ПРО НАТХНЕННЯ, ПОШУК І ГАРМОНІЮ З ПРИРОДОЮ

«Цей сад — наш щоденник, тільки написаний не словами, а рослинами, стежками, світлом. Він пам'ятає перші посадки, перші втрати, перші квіти, що розквітли всупереч. І він є прикладом того, як пристрась і відданість можуть перетворити звичайне місце на справжній ботанічний шедевр». Знайомтесь: колекційний сад рослин Анни Єсіної.

Народитися і жити серед природи — це не вибір, а подарунок долі. Моє дитинство минуло на науково-дослідній станції, де вирощували унікальні й рідкісні рослини. Там я вперше дізналася, що сад може бути не просто декоративним простором, а справжньою колекцією, живим музеєм під відкритим небом.

Тож, коли прийшов час створювати власний сад, я не вагалась — це мав бути сад-колекція. Але зібрати різноманіття ботанічних скарбів у єдину гармонійну картину — завдання не з простих. Колекційний сад вимагає не лише смаку, а й терпіння, глибокого розуміння природи рослин і відчуття композиції.

Ще з дитинства мене надихали журнали на кшталт «Мій улюблений сад» чи «Моя прекрасна дача». Там я відкривала для себе сади-історії, сади-особистості, які створювалися десятиліттями, набували характеру й внутрішнього сяйва. Вони були немов живі істоти — із душою, біографією, настроєм.

Мандруючи світом, я збирала ідеї, як натхнення з галереї. Після Лівану закохався в ліванський кедр. Китай відкрив мені паль-

молисті клени та неймовірні мечевидні і з великими суцвіттями іриси.

У кожній країні — новий акцент, нова рослина для мого саду-мозаїки.

Проблема полягала у пошуку рідкісних видів — звичайні розсадники часто не мали такого асортименту. Але справжні фанати рослин завжди знаходять шлях. Так я познайомилася з іншими колекціонерами, ентузіастами, які привозили рослини з усього світу й адаптували їх до українських умов.

Перші експерименти були складними. Японські клени замерзали, кедрі доводилося вкривати. Проте клімат змінився, зими стали лагіднішими, і нові можливості відкрилися.

Сьогодні на моїй ділянці — 51 японський клен, чотири дорослі кедрі, рідкісні сорти ялин і ялиць, двометрові рододендрони та навіть кілька сортів садових орхідей. Кожен кущ, кожне дерево — не просто прикраса, а частина історії.

Планування саду починалося із зонування: патіо для відпочинку, плодовий сад із городом, зона барбекю, декоративна межа із крупними рослинами. Прямі доріжки шириною 120 см

були свідомим рішенням — функціональним і естетичним. Обов'язковою умовою була наявність галявини для рухливих ігор. У центрі галявини — крупнолиста липа, посаджена чоловіком. Вона стала емоційним і візуальним ядром усього простору.

З роками з'явилися нові акценти: пергола з глицинією, садовий будиночок з елементами факхверку, дерев'яна тераса в оточенні гортензій. Щороку я щось змінюю — пересаджую, формую, додаю нове. У планах — реконструкція плодового саду, ягідник і високі клумби.

Але найголовніше питання, яке ставить собі кожен садівник: «Яким має бути мій сад?» Чого я прагну в ньому — натхнення, спокою, наповнення чи втечі від тривоги?

Сьогодні мода диктує природність, м'які лінії, спокійні кольори. У трендах — «невидимі» сади без яскравих кольорових плям, без блакитних ялин і золотистих сосен. Але мода — мінуща. А сад — це прояв вашої особистості.

Тож моя порада всім, хто творить свій зелений простір: не женіться за трендами. Створюйте те, що відповідає вашому серцю, душі та життєвим ритмам. Саме такі сади стають справжніми — живими, неповторними, наповненими змістом. □

Digest

Anna Yesina's collection garden is a story full of inspiration, childhood memories and travels. Nurtured by a love of nature, it has become a living museum with more than 50 Japanese maples, cedars, rhododendrons and rare orchids. The garden combines areas for relaxation, play and contemplation, each designed with love and meaning. It's not just a collection of plants, but a space that reflects the author's soul. Anna's main advice is not to follow fashion, but to create your garden with your heart, then it will become real.

Текст: Ольга КАМОЛІКОВА
Фото: Ольга КАМОЛІКОВА, Наталя КУНЕЦЬ

САД МАНДРІВ, ПОЧУТТІВ І КРАСИ

GARDEN
OF JOURNEYS,
EMOTIONS,
AND BEAUTY

Авторка саду: Мірей ЕТАВАР
вітає відвідувачів серед різноманітних
рослин, які вона відкрила під час своїх
численних подорожей і збрала їх
колекцію в своєму саду.

Цей сад — більше ніж ландшафт. Це історія, що розквітає серед квітів і каменю, шепоче у листі дерев, відлунює у дзеркалах води. Він народився з мрії, що проросла в землю у 1998 році, і з того часу розгортається як жива поема — натхненна подорожами, культурою, природою і любов'ю до краси. З 2013 року сад відкритий для відвідувачів — тих, хто шукає не лише рослини, а й відчуття: спокою, захоплення, відкриття. Тут кожна стежка веде в інший світ — французька симетрія змінюється англійською романтикою, поруч — роздуми у дзен-просторі, спалахи кольору серед середземноморських мотивів. Це місце, де час сповільнюється, а серце розкривається. Ласкаво просимо в сад Міррей.

This garden is more than a landscape. It is a story blooming among flowers and stone, whispering through leaves, echoing in the mirrors of water. It was born from a dream that took root in 1998 and has since unfolded as a living poem — inspired by journeys, culture, nature, and a deep love for beauty. Since 2013, the garden has welcomed visitors — those who seek not only plants, but also feelings: tranquility, awe, discovery. Here, each path leads to a different world — French symmetry flows into English romance, beside it a place for reflection in a Zen corner, or bursts of colour with Mediterranean flair. This is a place where time slows down, and hearts open. Welcome to the Mirray Garden.

САД, НАРОДЖЕНИЙ З МАНДРІВ

Цей сад — мов мозаїка вражень, зібраних авторкою під час подорожей до різних куточків світу. Китай і Японія надихнули на створення стриманих композицій з водою та хвойними рослинами. Непал і Тибет оживають у спогадах про спокій гір і медитативну тишу, втілену в затишному куточку. Відгомін Марокко — у кольорах і фактурах, що створюють атмосферу Сходу. Перу додає настрою дикої природи, а Англія, Ірландія та Бретань — це романтика садів з духом старовини, буйними травами та шепотом дощу. У цьому саду кожна рослина має не лише ботанічну назву, а й географію спогаду.

A GARDEN BORN FROM TRAVELING

This garden is like a mosaic of impressions collected by the author during her travels to different parts of the world. China and Japan inspired the creation of restrained compositions with water and conifers. Nepal and Tibet come to life in the memories of the tranquility of the mountains and meditative silence embodied in a cozy corner. The echo of Morocco is in the colors and textures that create the atmosphere of the East. Peru adds the mood of wild nature, and England, Ireland and Brittany are the romance of gardens with the spirit of antiquity, lush herbs and whispering rain.

In this garden, each plant has not only a botanical name, but also a geography of memory.

THIS GARDEN DIDN'T BEGIN WITH A PLAN — IT BEGAN WITH A DREAM

In 1998, it was just an ordinary piece of land. But a vision of beauty, a love for nature, and a desire to create turned it into something far greater than just a garden — a space that breathes with the people who built it.

Years of patient labor, discovery, trial and joy. The first flower bed was like the first sentence in a book. The first peony bush, a promise. The first maple tree is now a shadow over the path.

With time, the garden grew, evolved, and became richly layered. Plants brought from travels, ideas sparked by exhibitions and books, dreams born right in the soil. Everything here reflects a constant inner movement — a search for harmony.

ШЛЯХ ДОВЖИНОЮ В ЖИТТЯ A JOURNEY OF A LIFETIME

У 1998 році тут був звичайний клаптик землі. Але уявлення про красу, любов до природи та бажання творити перетворили його на щось більше, ніж просто ділянку — на простір, що живе разом із тими, хто його створює.

Роки копіткої праці, пошуків, розчарувань і відкриттів. Перша клумба — як перший рядок у книзі. Перший кущ півоній — як обіцянка. Перший клен — тепер тінь над стежкою.

З часом сад розростався, збагачувався, ставав багатоголосим. Нові рослини з подорожей, натхнення з виставок і книжок, нові ідеї, що народжувалися просто під час роботи на землі. Усе тут — результат невинного внутрішнього руху, пошуку гармонії.

РОСЛИНИ, ЩО ТВОРЯТЬ ПОЕЗИЮ САДУ

Цей сад — не лише про красу, а й про глибоку пристрасть до рослин. Кожна колекція тут народжувалася з подиву і захоплення. Власниця саду, мов справжня шукачка скарбів, з року в рік збирала улюбленців, яких бачила в своїх мандрівках. Доглядала кожну рослину з увагою до її особистої історії.

Сьогодні в саду — багата колекція трав'янистих багаторічників, сортових хост, ірисів, гортензій, півоній, рододендронів, декоративних злаків і тіньюлюбних культур. Але це не просто перелік — це як герої роману, у кожного — свій характер, своя роль у композиції. Деякі — скромні, інші — ефектні й драматичні, а є й ті, хто тримає баланс. Рослини в цьому саду — це жива тканина, з якої плететься краса, настрій і душа простору.

PLANTS THAT CREATE THE POETRY OF THE GARDEN

This garden is not only about beauty, but also about a deep passion for plants. Each collection here was born out of surprise and admiration. The owner of the garden, like a real treasure hunter, collected her favorites from year to year, which she saw in her travels. She took care of each plant with attention to its personal history.

Today, the garden has a rich collection of herbaceous perennials, varietal hostas, irises, hydrangeas, peonies, rhododendrons, ornamental cereals and shade-loving crops. But this is not just a list - it's like the characters in a novel, each with its own character and role in the composition. Some are modest, others are spectacular and dramatic, and there are those who keep the balance.

The plants in this garden are a living fabric from which the beauty, mood and soul of the space are woven.

There is everything your heart desires in all seasons: hellebores,

Тут є все, чого душа бажає у всі пори року: морозники, півонії, іриси, троянди, клематиси, хости, гейхери, лілійники, злакові, бирючина, бузок, тамариск, мушмула, акація, пальмовий лавр, гібіскус алтея, криптомерія японська, форзиція, граб, жимолость, клематиси, гліцинія.

Навесні рододендрони палають у півтіні, а восени декоративні злаки додають легкості та руху.

У затінку спокійно розростаються астильби, папороті, гейхери — створюючи атмосферу прохолоди й гармонії.

Але найбільше тут гортензій, бо їх обожнює авторка-власниця саду. Великі, наче хмари, у ніжних блакитних, рожевих та кремових тонах.

ДЕТАЛІ, ЩО ВЕДУТЬ КРИЗЬ САД

Цей сад говорить не лише рослинами, а й формами, текстурами, тишею між словами. Тут важливе кожне місце для сидіння, кожна доріжка, кожен поворот погляду.

Тут є дерев'яні лавки — теплі й прості, мов старі друзі. Вони розміщені не випадково: в затінку під

peonies, irises, roses, clematis, hostas, heucheras, daylilies, cereals, privet, lilac, tamarisk, medlar, acacia, palm laurel, hibiscus althea, Japanese cryptomeria, forsythia, hornbeam, honeysuckle, clematis, wisteria.

In the spring, rhododendrons blaze in partial shade, and in the fall, ornamental cereals add lightness and movement.

Astilbe, ferns, tiarellas, and heucheras grow quietly in the shade, creating an atmosphere of coolness and harmony.

But most of all, there are hydrangeas here, because they are adored by the garden's owner. Large, like clouds, in delicate blue, pink and cream colors.

Plants are not just grown here — they are understood here. And that is why the garden sounds so deep.

DETAILS THAT GUIDE YOU THROUGH THE GARDEN

This garden speaks not only with plants, but also with shapes, textures, and silence between words. Every seat, every path, every turn of the eye is important here.

There are wooden benches here — warm and simple, like old friends. They are not placed by chance: in the shade under a spreading maple tree, near a fountain, opposite a rose bush that opens in June. Sitting on them, you can see the garden from the right angle - like a landscape painting, where each branch is in its place.

There is a bridge over the pond — light, almost inaudible, taking you from one mood to another...

розлогим кленом, біля фонтану, навпроти куща троянди, що розкривається саме в червні. Сидячи на них, можна побачити сад під правильним кутом — як пейзажну картину, де кожна гілка на своєму місці.

Є місток через водойму — легкий, майже нечутний, що переносить тебе з одного настрою в інший...

Альтанки — не як споруда, а як відображення країни, де була авторка.

Червоні ворота як в садах Японії.

Хатина та очеретяна огорожа, що нагадує подвір'я та будинки з Перу Альтанка, прихована у глибині квітника, схожа на сторінку з роману. Її покриває виноград, поруч квітне клематис. Це місце для чаю, для книги, для розмов про важливе.

Тут приємно ховатися від спеки й спостерігати, як світло грає на листі.

Цей сад не тільки про рослини — він про відчуття. Про очікування за поворотом, про маленькі сюрпризи, що змінюють ритм прогулянки. Усе, що тут створене руками й серцем — говорить мовою краси.

Є милі оку різні скульптурки, є декоративні вазони, і квіти, що змінюються залежно від сезону: навесні — тюльпани, влітку — лаванда, восени — верес, узимку — хвойні... Вони — ніби сезонні крапки у великій симфонії саду. Скульптури — не пафосні, а мовчазні спостерігачі. Ангели між дерев, як згадка про когось важливого.

Кожна деталь — це частина історії. Вони ніби підказують: «Не поспішай. Придивися. Послухай.» □

The gazebos are not like a building, but a reflection of the country where the author was.

The gazebo, hidden in the depths of the flower garden, looks like a page from a novel. It is covered with grapes and a clematis blooms nearby. It is a place for tea, for books, for talking about important things.

It's a nice place to hide from the heat and watch the light play on the leaves.

This garden is not only about plants — it's about feelings. It's about waiting around the corner, about little surprises that change the rhythm of the walk. Everything created here with hands and heart speaks the language of beauty.

There are various sculptures, decorative flowerpots, and flowers that change depending on the season: tulips in spring, lavender in summer, heather in autumn, conifers in winter... They are like seasonal points in the great symphony of the garden.

The sculptures are not pretentious, but silent observers. Angels between the trees, like a memory of someone important.

Every detail is a part of the story. They seem to suggest: "Take your time. Take a closer look. Listen." □

На площі понад 10 000 м² ви можете милуватися моїм садом, в спокійній і затіненій обстановці, колекціями рослин: більше 500 дерев і чагарників, 300 кущів троянд, 1000 багаторічників, 120 витких рослин, 500 вересових рослин, в тому числі майже 300 гортензій.

On an area of more than 10,000 m², you can admire my garden, in a calm and shaded setting, with its collections of plants: more than 500 trees and shrubs, 300 rose bushes, 1000 perennials, 120 climbing plants, 500 heather plants, including almost 300 hydrangeas.

САД – ЖИВИЙ ПРОСТІР, ЯКИЙ ПОТРЕБУЄ ТУРБОТИ ЦІЛИЙ РІК

Автор: Євгеній КОРИНЧУК,
провідний фахівець компанії DENDRO PROTECT
<https://dendro-protect.com.ua/>
<https://www.facebook.com/dendro.protect.com.ua>
+380961850555

Сад – це не просто декоративна частина двору. Це – живий організм, який дихає, змінюється та реагує на світ навколо. Щоб він щодня дарував радість, затишок і красу – йому потрібен комплексний професійний догляд.

Від весни до зими, кожна пора несе свої виклики і завдання. І саме системна турбота, заснована на знаннях, досвіді та любові до рослин, гарантує саду здоров'я та гармонію.

ЩО ВХОДИТЬ ДО ПРОФЕСІЙНОГО ДОГЛЯДУ ЗА САДОМ?

Справжній догляд – це більше, ніж полив і косіння. Це цілий комплекс сезонних процедур, кожна з яких має своє значення:

- Обрізка дерев і кущів.
- Весняна та сезонна обробка від шкідників і хвороб.
- Підживлення та аерація ґрунту.
- Формування та догляд за газонами.
- Мульчування і підготовка до зими.

СТРИЖКА ТА ДОГЛЯД ЗА ЯЛІВЦЯМИ Й ТУЯМИ – ВІЧНОЗЕЛЕНА ЕЛЕГАНТНІСТЬ

Ці рослини – справжні «архітектори» саду. Вони надають йому форми, ритму й структури. Але без належної уваги туї та ялівці швидко втрачають декоративність.

Навіщо потрібна регулярна стрижка?

- Видалення сухих і пошкоджених гілок.
- Формування правильної форми.
- Покращення вентиляції.
- Профілактика загущення та хвороб.

Найкращий час для догляду – весна, літо та осінь.

РОДОДЕНДРОНИ ТА ГОРТЕНЗІЇ – КВІТКОВА ГОРДІСТЬ САДУ, КРАСА, ЯКА ПОТРЕБУЄ ТУРБОТИ

Ці квіти вражають своєю пишністю та яскравими барвами, але щоб вони справді розкрили свій потенціал – їм потрібен правильний догляд.

Чому це важливо?

Без належної уваги ці рослини можуть втратити декоративність, зів'янути або захворіти. А правильний догляд – це:

- регулярне підживлення;
- обрізка та формування куща;
- обробка від шкідників;
- мульчування і підкислення ґрунту.

DENDRO PROTECT

**КОМПЛЕКСНИЙ
ДОГЛЯД ЗА САДОМ**

-10% на перше замовлення

Київ та область

Замовляйте за телефоном
+38 096 185-05-55

dendro-protect.com.ua

DENDRO PROTECT

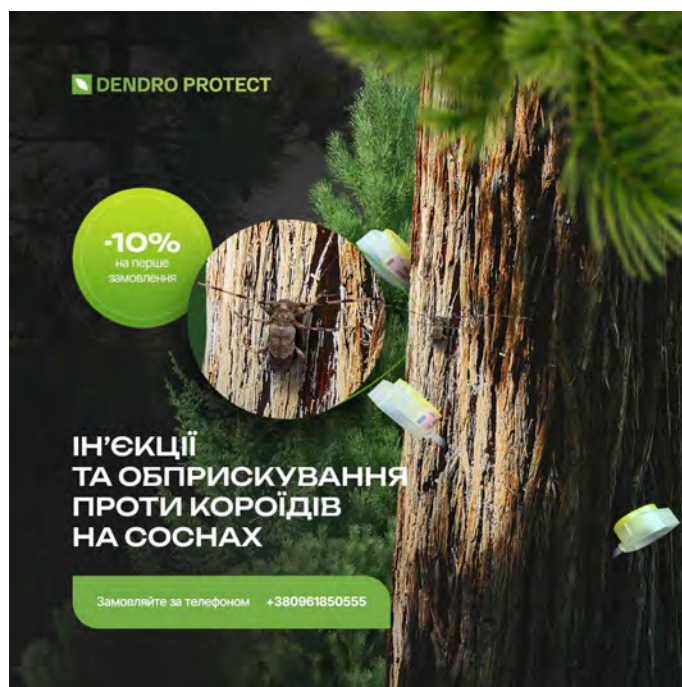
**ДОГЛЯД ЗА
РОДОДЕНДРОНАМИ
ТА ГОРТЕНЗІЯМИ**

-10% на перше замовлення

Київ та область

Замовляйте за телефоном
+38 096 185-05-55

dendro-protect.com.ua

Коли краще доглядати?

- Весна — ідеальний час для формувальної обрізки та підживлення.
- Літо — контроль шкідників та зволоження.
- Осінь — підготовка до зими та укриття коренів.

Ми знаємо, як зберегти пишне цвітіння надовго! Фахівці DENDRO PROTECT надають повний комплекс послуг з догляду за рододендронами та гортензіями у Києві та області.

ХТО ТАКИЙ КОРОЇД І ЧИМ ВІН НЕБЕЗПЕЧНИЙ?

Короїд — це дрібний жук (2-6 мм), але шкода від нього — колосальна. Він відкладає личинки під кору дерев, які утворюють цілі ходи, блокуючи рух води й поживних речовин.

Симптоми ураження короїдом:

- Тріщини на корі.
- Поява бурого пилу біля стовбура.
- Сохне верхівка дерева.
- Випадає хвоя або листя.

Хвороба розвивається стрімко, і без вчасного втручання дерево гине.

ПРОФІЛАКТИКА ТА БОРЬБА ЗІ ШКІДНИКАМИ — СПРАВА ФАХІВЦІВ

Самостійно побороти таких шкідників складно. Необхідно використовувати спеціалізовані інсектициди, ін'єкції та системні обробки, а також враховувати фазу розвитку шкідника й стан дерева.

Професійна обробка включає:

- Огляд і діагностику рослин.
- Ін'єкції інсектицидів у стовбур (дерево отримує «вакцину»).
- Обробку препаратами зовні — для захисту кори.
- Повторні заходи у критичні періоди активності шкідника.
- Найкращий час для профілактики — весна та початок літа. Саме в цей період відбувається масовий виліт жуків.

ПРО ІН'ЕКЦІЇ

Хвойні — гордість ландшафту. Але навіть найсильніші сосни й ялини можуть потерпати від шкідників або грибкових хвороб.

Що робити?

У травні-червні ми проводимо ін'єкційне лікування хвой-

них. Це ефективний метод доставки препаратів прямо до судинної системи дерева — без шкоди для навколишнього середовища.

Коли варто звернутися?

- Жовтіє або опадає хвоя.
- Відшаровується кора.
- Є сліди смоли або отворів на стовбурі.
- Порушено ріст.

Літня спека пришвидшує розвиток хвороб і ослаблює дерева. Не чекайте — дійте вчасно!

Чому це варто довірити нам?

Наша команда — це фахівці з досвідом, які знають потреби кожного куточка вашого саду. Ми працюємо з любов'ю та турботою, використовуючи тільки перевірені засоби й методи.

Відчуйте, як приємно мати сад, про який піклуються професіонали.

DENDRO PROTECT

ОБРІЗКА БОНСАЯ

-10% на перше замовлення

Київ та область

Замовляйте за телефоном
+38 096 185-05-55

dendro-protect.com.ua

САД УЛІТКУ

Сад улітку — це не лише врожай, а й велике випробування для дерев. Сонце, вітер і шкідники можуть ослабити навіть найміцніші рослини

Що ми пропонуємо?

- Захист від шкідників та хвороб.
- Живлення та стимуляція кореневої системи.
- Актуальна обрізка та формування крони.
- Контроль поливу та мульчування.

Чому це важливо?

Без системного догляду сад швидко втрачає енергію. Ми допомагаємо зберегти не лише зовнішній вигляд, а й життєву силу дерев.

Чому наш догляд працює?

Бо ми не просто виконуємо завдання — ми бачимо ваш сад як цілу живу екосистему. Баланс ґрунту, потреби дерев, сезонні зміни — усе це враховуємо в роботі. Результат говорить сам за себе.

ЗДОРОВ'Я САДУ — ЦЕ РЕЗУЛЬТАТ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ

Шкідники — не лише короїд. Тля, щитівка, павутинний кліщ, листогризучі гусениці — усе це вороги краси й врожайності. Важливо не просто «обприскати», а розуміти, чим і коли це зробити. У більшості випадків сад можна врятувати — якщо вчасно звернутись до фахівців.

ЧОМУ ВАРТО ДОВІРИТИ САД ПРОФЕСІОНАЛАМ?

Догляд за садом — це не лише справа рук, а й серця. Лише досвідчений фахівець бачить те, що непомітне недосвідченому оку: перші ознаки хвороб, дисбаланс у ґрунті чи неправильну форму крони. Компанія DENDRO PROTECT — це команда, яка не просто «обслуговує» сад, а живе ним.

ВЕСНЯНО ПРОФІЛАКТИЧНА ОБРОБКА

Захист садів, парків та ландшафтних територій

+ Повний спектр послуг

-10% на перше замовлення!

Замовляйте за телефоном
+380961850555

DENDRO PROTECT

САД, ЩО ЖИВЕ В ГАРМОНІЇ — РЕАЛЬНІСТЬ РАЗОМ ІЗ «ДЕНДРОПРОТЕКТ»

- Працюємо з повагою до природи
- Використовуємо лише перевірені методи та засоби
- Адапуємо підхід під конкретні умови вашої ділянки
- Гарантуємо результат, який тішитиме вас щодня.

Кожна пора року несе виклики — ми знаємо, як з ними впоратись. Весняний старт, літнє утримання, осіння підготовка та зимове укриття — ми завжди поруч.

- Оберіть професійний догляд, який дарує красу в усі сезони.
- Оберіть «Дендропротект» — партнерів, яким довіряють сади Києва та області.

-10% на перше замовлення
Замовляйте за телефоном: **+38 096 185 05 55**
<https://dendro-protect.com.ua/>

 DENDRO PROTECT

DENDRO PROTECT

Комплексні
хімобробки
хвойних та
листяних
дерев

Хімобробка
проти
короїда

Ін'єкції
дерев

Послуги
міколога
консультанта

Чистка та
обрізка
хвойних
культур

**МИ — ЗАХИЩАЄМО ТА
ОБСЛУГОВУЄМО САДИ,
ПАРКИ ТА ЛАНДШАФТНІ
ТЕРИТОРІЇ**

[HTTPS://DENDRO-PROTECT.COM.UA/](https://dendro-protect.com.ua/)

Digest

A garden is not just a decorative part of the yard. It is a living organism that breathes, changes and reacts to the world around it. In order for it to give joy, comfort and beauty every day, it needs comprehensive professional care.

From spring to winter, each season brings its own challenges and tasks. And it is systematic care, based on knowledge, experience and love for plants, that guarantees the garden health and harmony.

DENDRO PROTECT specialists provide a full range of garden and plant care services, pruning trees and shrubs; seasonal treatment against pests and diseases; stem injections; soil fertilisation and aeration; lawn formation and care; mulching and preparation for winter.

 DENDRO PROTECT

Лікування та комплексний догляд

ЗА ВАШИМ САДОМ

Замовляйте за телефоном

+38 096 185 05 55

-10%
на перше
замовлення

FLORIDECO

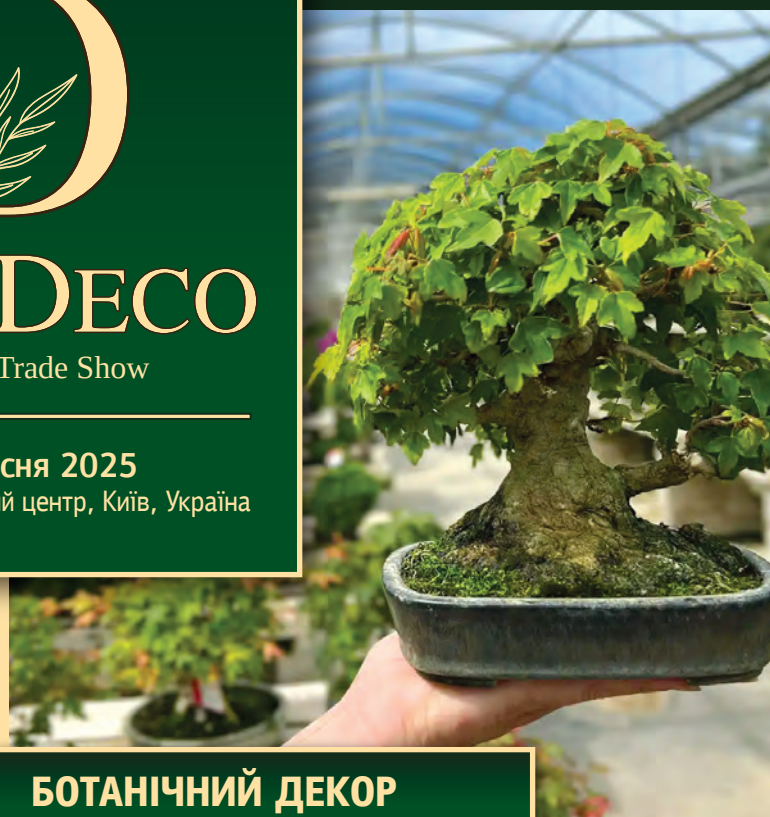
by Christmas Trade Show

11-13 вересня 2025

Міжнародний виставковий центр, Київ, Україна

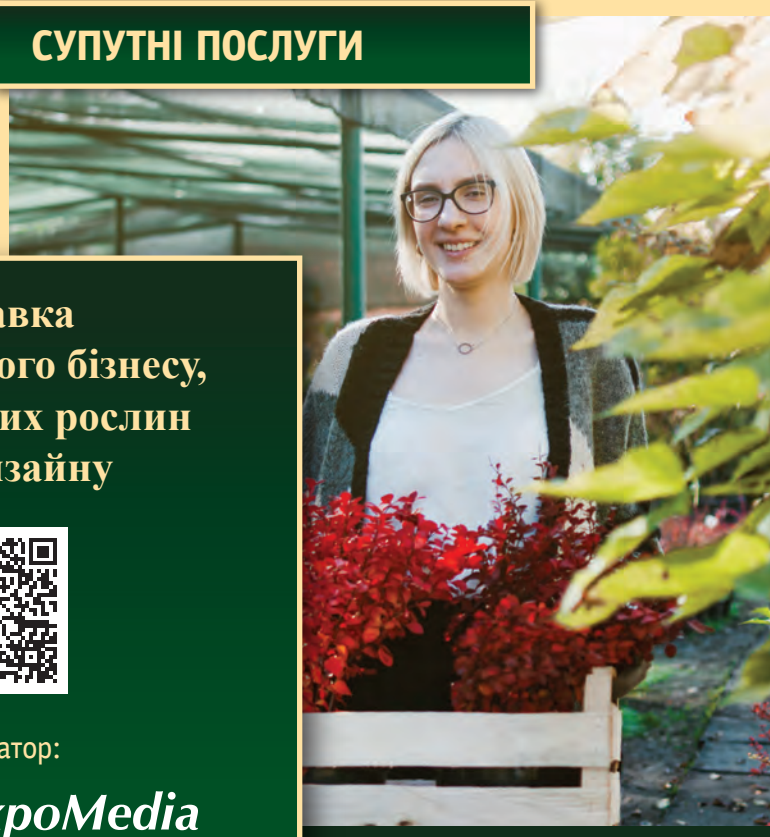
ФЛОРИСТИЧНИЙ МАРКЕТ

БОТАНІЧНИЙ ДЕКОР

ФІТОДИЗАЙН

СУПУТНІ ПОСЛУГИ

**Виставка
флористичного бізнесу,
декоративних рослин
і фітодизайну**

Організатор:

PARUS ExpoMedia

Тел.: +380 (63) 236-03-44

E-mail: expo@pem.com.ua

www.pem.com.ua